له قبايلي مشرانو سره د ارهګري
او اوريکې د مخنيوي پر سر
د خبرو اترو پيل (۲ مخ)

د دښمنانو د حشيانه بريدونو
افغانان دخپل هيواد د پرمختګ
له کلک هوډه نه شي اړولی (۲ مخ)

حقيقت خورشيد (کتاب تحقيقاتي
در مورد افغانستان از
چاپ برآمد) (ص ۲)

مساعي براى افغاني
شدن مصالحه (ص ۲)

...ر ډول همکارۍ ته چمتو دی

...سره هر ډول همکارۍ ته چمتو دی
...په دغه ټليفوني اړيکه کې څرګنده کړه چې
...ي جمهوررييس د لوړې له مراسمو وروسته
...ب فرصت کې هغه هيواد ته سفر وکړي
...د ايران منتخب جمهور رييس ډاکتر حسن
...دې په ترڅ کې چې د افغانستان
...ي د نېکمرغۍ او بريالیتوب هيله وکړه، د
...هورريیس له ټليفوني اړيکې څخه مننه وکړه
...د کرزي څخه يې وغوښتل چې
...ر وکړي

Ketabton.com

...ي وزيران او د نورو ارګانو اداري چارواکي...
...ونو ستونزې او غوښتنې په هر اړخيز ډول وڅېړي

کړې هيواد ورځپاڼې ته د جمهوري
رياست د رسيو له دفتره په را استول
شوي خبر کې ويل شوي، چې په
دغې کتنه کې چې يې پرون غرمه په ارګ
کې ترسره شوه، مولوي محمد نسيم

اخند زاده، مولوي نظر محمد، مولوي
عبدالمبين او د هلمند ښاروال محمد
فاضل صافي د نورو په استازيتوب
خبرې وکړې او د ارغنداب پر سيند د
اوبو د دوو بندونو، ۸ مخ

(c) ketabton.com: The Digital Library

سرمقاله

دپوځي عملياتو او مسوولیتونو د پر غاړه اخيستو لپاره د کورنيو ځواکونو وړتياوې

کورنيو ځواکونو ته په ټول افغانستان کې په رسمي ډول د پوځي عملياتو مشرۍ د بولړ خانګړو مراسمو په ترڅ کې پر غاړه واخيسته. دا له پلان سره سم د هغې ژمنې پوره کول دي، چې څه موده وړاندې د افغانستان د اسلامي جمهوريت د جمهور رئيس حامد کرزي په مشرۍ افغان پلاوي امريکا ته د سفر پر مهال د امريکا له ولسمشر بارک اوباما او د ناټو له سرمنشي راسموسن سره د کتنو پر مهال کړې وه. پرون په کابل کې له بهرنيو ځواکونو څخه کورنيو ځواکونو ته د پوځي عملياتو د مشرۍ د سپارلو او د امنيتي مسوولیتونو د لېږد پنځم پړاو د پيل لپاره خانګړي مراسم جوړ شوي وو، چې په کې د حامد کرزي او د افغان لوړپوړو چارواکو ترڅنګ د ناټو عمومي سرمنشي اندرس فوغ راسموسن هم ګډون کړی و. دا د افغانستان په تاريخ کې مهم پړاو دی، چې پيل شو. له دې سره کورني ځواکونه نور هم تر درانه مسووليت لاندې راغلل او د تاريخ په ډېرو حساسو شېبو کې هغوی دې ملي دندې ته اوږه ورکړه. دا په داسې حال کې ده، چې له هېواده د بهرنيو ځواکونو دوتلو لړۍ روانه ده او د تاريخي دښمنانو په لمسون په ښکاره توګه لاسوهنو او جګړو زور اخيستی. پاکستان په ښکاره توګه خپل جنګيالي افغانستان ته پر حکومت د فشار او د خپلو موخو د ترسره کولو لپاره را استولي او پر سرحدي سيمو يې حملاوې بريدونه جاري ساتلي دي افغان ځواکونو ته د امنيتي مسووليتونو د لېږد پنځم پړاو هم پيل شو، چې په بشپړېدو سره به يې د هېواد امنيتي چارې افغان لوري ته وسپارل شي تر اوسه کورنيو ځواکونو په پوره مېړانه او ملي روحيې د لېږد څلور واړو پړاوونو ته اوږه ورکړې او په هغو سيمو کې ،چې دا پړاوونه بشپړ شوي ،امنيت د پاملرنې وړ دی ،خو بيا هم کورني ځواکونه د دښمنانو د لاسوهنې او د هغوی د مخامخ جګړې د مخنيوي لپاره بايد د نن زمانې له غوښتنو سره سم پياوړي وای ،سره له دې ،چې په دې اړه د نړۍ ګڼو هېوادونو له افغانستان سره د مرستو ژمنې کړې او د ناټو مشر راسموسن پرون بوځل بيا دا ژمنې تازه کړې ،چې له افغانستان سره به دريږي او د کورنيو ځواکونو د پياوړتيا لړۍ به دوامداره ساتي ،خو لا هم کورني ځواکونه د لرې ويشتونکې موخې وسلې، د هوايي مدافعې لپاره پياوړي الوتکې او نور اړين جګړه ييز تجهيزات نه لري،دا چې په مخامخ جګړه کې دښمن کورنيو ځواکونو ته نه شي ټينګېدای ،دا هغه ملي اسلامي او د وطن پالنې لوړه روحيه ده ،چې د کورنيو ځواکونو په ځينه کې احصل شوې ،خو د نن زمانې جګړه پر پياوړې روحيې نه ،بلکې په پر مخ تللو وسلو او جنګي تجهيزاتو ګټل کېږي ،له همدې امله دکورنيو ځواکونو د پياوړتيا سخته اړتيا ده. جمهور رئيس د همدغې اړتيا د پوره کېدو په هيله له نړيوالې ټولنې غوښتنه وکړه، چې د سيمې شرايطو ته په پام سره دې د افغان ځواکونو د پياوړتيا او تجهيز لپاره مرستې وکړي او ناټو او نور مرسته کوونکي هېوادونه دې د افغانستان پوځ له هوايي او مخکښي پلوه پر پياوړي پوځ بدل کړي که داسې ونه شي ،نو افغانان به له سختو ستونزو سره لاس او ګرېوان وي ،ځکه د امريکا په مشرۍ ناټو په ګاونډ کې د ترهګرۍ مخنيوی ونه کړ او پر هغو ګړيو او حکومتونو يې فشار رانه ووړ ،چې ترهګر پالي ،روزي يې او بيا يې پر مهمو موخو د بريدونو لپاره ګوماري. دا چې د نړيوالو ځواکونو شمېره د مهال وېش له مخې کمېږي،نو بايد ځای يې کورني ځواکونه په داسې حال کې ډک کړای شي ،چې پرمختللې وسلې او پياوړي هوايي ځواک ولري. د پوځي ځواکونو د پياوړتيا تر څنګ اقتصادي پرمختګ او پر ځان بسياينه هم د افغان حکومت لويه او خند نه منونکې دنده ده، چې بايد په کم وخت کې يې تر سره کړي

له قبايلي مشرانو سره د ترهګرۍ او اورپکۍ د مخنيوي پر سر د خبرو اړتيا

هدايت الله نوري

دا چې د پښتونخوا د عوامي نشنل ګوند مشر محمود خان اڅکزی او نور مشران او سياسيون وايي چې پاکستان په ښکاره د افغانستان په چارو کې لاسوهنه کوي، د عوامي ګوند مشر محمود خان اڅکزي په اسلام اباد کې د بلوچستان د ورستيو ناامنيو په اړه د ملي شورا خانګړي غونډې ته ويلي، چې د ناامنيو پړه په ټوله کې پر امنيتي ارګانونو ده. ((پاکستان د افغانستان په چارو کې لاسوهنه کوي، اسامه په ايبټ اباد کې، اسلام اباد ته څېرمه د پوځ مرکز ته نږدې ووژل شو، اتوم بم مو څرخ کړ او په قبايلي سيمو کې مو وسله والو ته پناه ورکړه، چې دې ټولو په نړيواله کچه پاکستان منزوي کړی دی.)) د نوموړي په وينا، ټوله نړۍ د پاکستان دښمنه شوې او د نړيوالو ډېرې ادعاوې او تورونه هم ثابت شوي دي. ((د پاکستان امنيتي او استخباراتي اداري دومره پياوړې دي چې له څرو اوبو څخه ستنه پيدا کولی شي، خو په کوټه کې امنيت نه شي ټينګولی.)) د هغه په وينا، پخواني پوځي چارواکي کرنيل امام اعتراف کړی و، چې ۹۵ زره کسانو ته يې په بېلابېلو برخو کې پوځي روزنه ورکړې، چې له حکومت سره يې هيڅ اسناد نشته. هغه غوښتنه وکړه، چې له قبايلي سيمو څخه دې پوځ و ايستل شي او په دې سيمو کې له مېشتو وسله والو طالبانو سره د امريکا په ګډون خبرې اترې پيل شي، خو اڅکزي وويل، چې د خبرو اترو له پيلېدو سره سم دې امريکا په قبايلي سيمو کې بې پيلوټه بريدونه بند کړي. ((امريکا خو ليونۍ نه ده، چې پر قبايلي سيمو پر بې پيلوټه بريدونو سلګونه زره ډالر لګښت کوي، دا يو حقيقت دی چې هغه وسله وال شتون لري.)) په هر حال په افغانستان او له ډيورنډ کرښې پورې سر د پاکستان د ناوړو موخو لپاره روانه جګړه او لاسوهنې څه نوې مسئله نه ده، بلکې لومړی د افغانستان د بربادۍ لپاره د اوولسمې پېړۍ په پای کې انګريزانو پلانونه پر لاره واچول. بيا يې افغانان د اتلسمې پېړۍ د پای په خو لسيزو کې پر بېلابېلو ټوټو سره وويشل. خو کله، چې په ۱۹۴۷ زيږديز کال د انګريزانو د مغرضانه هڅو په ترڅ کې يو کاذب هېواد پاکستان رامنځته شو، نو خپلې لاسوهنې يې ليغ په ليغه نه، بلکې د پاکستان پر مټ په افغانستان کې تر ننه جاري وساتلې. انګلستان په اصل کې داسې عايداتي سرچينې نه لري، چې پېړۍ يې ساتلې وي. نو د پرديو هېوادونو د لاندې کولو په صورت کې يې ساتلې تر لاسه کوي او د دې لپاره يې د خپلې امپراتورۍ د پراختيا هلې ځلې پيل کړې او دا چې هندوستان تر اوولسمې پېړۍ پورې ګڼې خزانې لرلې، نو انګريزانو هم د هند د سرو زرو د مرغۍ د تر لاسه کولو لپاره هلې ځلې ګړندۍ کړې. د اوولسمې پېړۍ په لومړي پړاو کې انګريزانو ته دا مهمه وه چې پر هندوستان د پښتنو واکمنۍ پای ته ورسوي او د پښتنو د راتلو ستراتيژيکي سيمې ترې بېلې کړي، همه مهال په افغانستان او هندوستان کې د نوي احمد شاه بابا د زوی زمان خان امپراتوري وه، خو انګريزانو د خپلو شومو موخو لپاره د زمان خان واکمنۍ ګواره پرې نبوده، همه نه يې په کور د ننه او په بهر کې ستونزې را ولاړې کړې، بيا يې زمان خان د خپل ورور، محمود په لاس ړوند کړ، سترګې يې پرې په لښتر وايستې او د کابل په بالاحصار کې يې بندي کړ. انګريزانو د زمان خان بل ورور شاه شجاع خپل لاسپوڅی وټاکه او لومړی يې ترې لاهور ته خو بوچيو وريځو واخيست. له همغې ورځې انګريزانو په سيمه کې د خپلې واکمنۍ د ټينګښت لپاره هلې ځلې جاري وساتلې. له افغانستان سره يې درې جګړې وکړې، خو کله يې يوه هم ونه شواي ګټلی نو په پراخه کچه يې نړۍ په بېلابېلو پړاوونو کې مخکې او سيمې بېلې کړې چې ستره نمونه يې په ۱۸۹۳ کال کې د ديورنډ کرښې ايستل او تر اټکه پورې يې د افغانستان د سيمو بېلول دي. خو دا بېلتون په هيڅ توګه هم افغانانو ته دی منلی، بلکې د بېلو شوو سيمو د تر لاسه کولو لپاره يې ګڼې قربانۍ هم ورکړې او دا هڅې اوس هم روانې دي. دا چې اوس پر بېله شوې سيمه د نوي رامنځته شوي کاذب هېواد پاکستان، واکمني ده، نو انګريزان يې تر شا ولاړ دي او د پخوانيو پلانونو له مخې د افغانانو د سر سري وژنې، د پوهې او پرمختګ مخنيوی يې کوي او په کور د ننه يې افغانان سره په جګړه کې را ښکېل ساتلي دي. دې ته په کتو سره د پاکستان لاسوهنې ښکاره دي، نه پټې. د ډيورنډ کرښې دواړه غاړې اوس د تاريخي دښمنانو په لمسون تر سخت ناورين لاندې دي. په دغو سيمو کې ترهګري او اورپکي پالل کېږي او لومړی د افغانانو د وژنې لپاره ګمارل کېږي او بيا په سيمه او نړۍ کې نورې موخې هم د همدې ترهګرۍ او اورپکۍ پر مټ تر ترهګريزو او خائنګو بريدونو لاندې راوستل کېږي. دا چې په سيمه کې د امريکا په مشرۍ د ناټو ماموريت، چې وايي د ترهګرۍ د ځپلو ماموريت دی، ناکام او بې پايلې دی، لامل يې همدا دی، چې انګريزان د امريکا پاخه متحدين دي او امريکا نه شي کولی، چې د خپل مهم متحد د پاليسۍ مخنيوی وکړي، بنايي تر هغه مهاله د انګريزانو په لمسون په افغانستان او قبايلي سيمو کې د سر د سړيو د وژنې او د پرمختګ د مخنيوي لپاره جګړه روانه وي، چې دا ولس سره نه وي متحد شوي. د پاکستان د ناوړه سياست او مداخلو له امله، چې اوس يې کوماندوپان، پوځيان او استخباراتي کړۍ په افغانستان کې جګړې او په قبايلي سيمو کې يې هم د خپلو موخو لپاره وژنې او جګړې روانې ساتلې، ټول په تنګ شوي دي. په دې اړه د افغانستان د اسلامي جمهوريت جمهور رئيس حامد کرزي هم اندېښنه څرګنده کړې، خو په تش ويلو څه نه کېږي. افغان حکومت بايد د دغه اور، چې له پېړيو پېړيو په سيمه کې د افغان وژنې او بېلتون لپاره بل دی، مخه ونيسي، د دغه اور د مخنيوي لپاره بايد د پاکستاني چارواکو پر ځای له قبايلي مشرانو سره خبرې وشي او د ډيورنډ کرښې دواړو غاړو ته پرانه مشران بايد د سيمې د تباهۍ، د جګړې د مخنيوي او د خپل وحدت لپاره لاس په کار شي، غوره دا ده، چې افغان حکومت د ډيورنډ کرښې پورې غاړې ته له پرتو افغانانو سره غونډې دوامداره وساتي او په پای کې داسې حل لاره را وباسي، چې دا سيمه له پېړيو پېړيو ناورينه وژغورلی شي، له دې پرته نورې لارې چارې ځکه ناسمې دي، چې نړيواله ټولنه د افغانانو نيکمرغي نه غواړي او په يوه او بله پلمه مو تېر باسي

د دښمنانو وحشيانه بريدونه افغانان دخپل هېواد د پرمختګ له کلک هوډه نه شي اړولی

قرار شينواري

دافغان دښمنو هېوادونو او دسيمه ييزو اوړپوالو استخباراتي او پوځي شبکو په لمسونو، هڅونو، مالي ملاتړ او تقليي سره به دهغوی پيرودل شوي اجيران او لاس په نامه نوکران هېڅکله ونه شي کړای چې په خپلو خائنګو او غلچکي بريدونو، بمي چاودنو او نورو اسلامي ضد، انساني ضد او ترقي ضد عملونو سره پر خپل وطن، ملي واکمنۍ، خپلواکۍ، ابادۍ، سولې او ملي يووالي باندې مين افغانان دخپل هېواد دښيرازه کولو له هوډه واړوي. له دې لارې يې خپل خائنه احتياج او محتاج کړي. ويې لوبوي او خپلو شومو موخو [illegible] ته چې د وخت پرتګلګر سره روسان او د انګريزانو ښکېلاک ګر او خپلواکګر ځواکونه د افغانستان د حماسه زيږوونکي هېواد د اتلو خلکو پر ضد د زيانو تيريو او توطئو سره سره خپلو شومو موخو ته ونه رسېدل او له، نه شرمه ډکو ماتو سره مخ شول. همدارنګه به د سيمې دغه ډول مغرضي استخباراتي او پوځي شبکې او په سرکې به يې پاکستان هم د افغانستان په ضد خپلو شومو موخو او ناوړو پلانونو ته ونه رسېږي. دغه پلانونه به هېڅکله د عمل جامه وانه غوندي او به خوب او خيال به يې بدل شي. د افغانستان جمهور رئيس حامد کرزي د پاکستان له جيو تلويزيون سره په مرکه کې هم پاڅو ټکو ته ګوته ونيوله او په زغرده يې وويل. د افغانستان خلک د پاکستان له خلکو ګيله من نه دي، بلکې ددغه هېواد له استخباراتي او پوځي بنسټونو او ادارو څخه شکايت لري چې له مذهب څخه د ناوړه ګټې اخيستنې له لارې يې د افغانستان په بې ثباته کولو يې را اخيستې ده چې نن پاکستان په خپله د تونډلارۍ او بنسټپالۍ په توګه کې [illegible] شوی دی. له خائنګو او غلچکي بريدونو، بمي چاودنو او داسې نورو زړه دردوونکو پېښو سره مخ کړي دي. د پاکستان مغرضې او مخربې استخباراتي کړۍ غواړي چې افغانستان يې تل تر لاس لاندې وي، ويې لوبوي، د زيانو ناورينونو او ناخوالو لامل يې وګرځي. تر زيانو فشارونو لاندې يې راولي او له دې لارې يې دېته اړ کړي چې پر افغانانو د ډيورنډ تپل شوې منحوسه او کرغېړنه کرښه دا د افغان ولس پر زړه د وخت د انګريزانو د استعمار د خنجر تور داغ پر افغانانو په رسميت وپېژني خو د پاکستان ددغو مغرضو کړيو دغه تش خوبونه او خيالونه به هېڅکله رښتيا نه شي او د افغانانو لاسخټې څپېړې به پر مخ وخوري او هم به افغانان هېڅکله دا اجازه ورنه کړي چې د افغانستان بهرنۍ سياست د پاکستان د هېواد په خونه جوړ شي او دغه هېواد د شومو موخو ښکار شي. موږ له پاکستان سره تل ښې اړيکې غوښتي دي، خو له ډېره بده مرغه استخباراتي او پوځي شبکو يې په غبرګون کې هيڅ نه دي کړي او د [illegible] دواړو لوريو ترمنځ د اړيکو فضا تل خړه پړه کړې ده او په خپلو يې، شرمونه لاس وهنو او لمسونو سره يې د جګړې اور لا تازه کړی دی تمه ده چې پاکستان د ۲۰۱۴ زېږديز کال تر پایه پورې نه دغه وخت څخه په ګټې اخيستنو سره ددغو دواړو ګاونډيو هېوادونو ترمنځ د اړيکو د بيا والي له پاره زمينه برابره کړي او دواړه هېوادونه په ګډه د ترهګرو او د بشر د ستر او ګډ دښمن پر ضد د ګډې مبارزې له پاره په کلکه خپلې ملې راټولې، خالي يې ړنګې کړي او د ترهګرو مشران او نور ډېر خطرناک اورپکي او ترورستان چې پاکستاني استخباراتو او پوځيانو تر خپلې لمنې لاندې پټ کړي دي. د اسامه بن لادن په څېر له برخليک سره مخ کړي او له منځه يې يوسي، نو هغه به د افغانستان او پاکستان په ګډون د سيمې او ان د نړۍ د هېوادونو خلک د ترهګرو له شره خوندي شي او په ارامه به ساوکارۍ او د افغانستان په ګډون به په سيمه کې د سولې او ثبات خراوانه په ټکيدم راولي، له دې پرته به د ترهګرو او اورپکو د خائنګو او غلچکي بريدونو، بمي چاودنو او داسې نورو فجايعو ښکار کېږي، دښځو، ماشومانو او تنکيو ځوانانو په ګډون به بې بې دفاع او بې ګناه خلک وژل کېږي، معيوبيږي او معلوليږي، ښځې به بې کونډې کېږي، دخاروليکي به يې ځوړي وي او هديروته به سپارل کېږي او بانه يحيى تری تم کېږي دخاورو او مرغانو دخوراک ښکار کېږي، به به ترابه داوی چې افغان دښمن هېوادونه او سيمه ييزې مغرضي استخباراتي کړۍ نور بايد په افغانستان کې له وراتکاريو او لاس وهنو څخه لاس واخلي او مرسته دې په افغانستان او پاکستان او آن په ټوله سيمه کې د سولې او ثبات له پاره زمينه برابره کړي

مساعی برای افغانی شدن مصالحه

اعزامی

پروسه صلح در ابتدا به ابتکار دولت افغانستان آغاز شد وبرای وصول به این مامول چهار سال قبل گردهمایی بزرگی از سران قوم ، علما، دانشمندان ورجال دولتی برگزار گردید ودرپایان مباحثات ورایزنی ها با تجویز جناب حامد کرزی ، شورای عالی صلح تشکیل گردید. شورای عالی صلح تحت ریاست استاد ربانی شهید، طی دوسال درداخل وخارج کشور تلاش های خستگی ناپذیری به خرج داد، هیئت های این شورا بخاطر راه اندازی این پروسه به کشور های پاکستان ، عربستان سعودی، ترکیه ، ایالات متحده امریکا، ایران و سفرهای داشتند تا با وادار ساختن طالبان درجهت شرکت درین پروسه ، عملاً به کار آغاز نماید. همچنان در داخل کشور نیز مساعی صلحجویانه درمرکز و ولایات تشدید یافت، به نحویکه علاوه از تشکیل شورای ۷۰ نفری درمرکز، درجنب آن دفاتر اداری وخدماتی نیز تشکیل گردید ومانند آن شوراهای صلح درتمام ولایات واکثر ولسوالی ها با پرسونل اداری وخدماتی تشکیل گردیدند. پس از شهادت استاد ربانی ، یقیناً که در کار این شورا سکتگی احساس شد، ولی دیری نگذشت که با جانشینی پسر ایشان در این پست ، این پروسه تعقیب گردید. محور بزرگ کار این شورا پس از تشکیل روی این نقطه می چرخید که هیئت های صلح افغانستان درکجا و چگونه با طالبان دیدار و مذاکره نمایند ؟ زیرا سران طالبان بخاطر درج بودن اسمای شان در لست سیاه شورای امنیت ملل متحد وتحت تعقیب بودن نیروهای امریکایی، درمحضر عام ظاهر شده نمی توانستند این معضل باعث آن گردید که با پا درمیانی آلمان گفتگوهای ابتدایی میان مقامات وهیئت های طالبان درجرمنی وبعد ها در قطر صورت بگیرد وضمن آن درمورد صدور تجویز یک دفتر برای طالبان وهمچنان آزادی یکتعداد سران طالبان از زندان های گوانتانامو، بگرام وپاکستان وآزادی صدور ویزه ومسافرت ، سهولت های قایل شوند. چنانکه تجویز دفتر طالبان در قطر ، آزادی تعدادی از طالبان از زندان های افغانستان وپاکستان و دادن اجازه رفت و آمد به هیئت های آنها از دستاورهای همان گفتگو ها بود. علی رغم دادن سهولت فوق الذکر به طالبان ، تا حال کدام پیشرفتی در مذاکرات صلح بین دو طرف صورت نگرفته وکماکان هر دو طرف به پیش شرط های خویش تاکید می کنند. دولت افغانستان برافغانی بودن پروسه صلح تاکید دارد وهدف آن اینست که رهبری پروسه صلح کاملاً در دست شورای صلح باشد. خارجی ها در این پروسه دخالت نکند بلکه رفتن آنها باید فقط زمینه سازی ، وادار ساختن طالبان وحامیان آنها به مذاکره وتدارکات ضروریات و نیازمندی های پروسه باشد وبس . ولی از سوی دیگر طالبان با نادیده گرفتن نقش دولت افغانستان در پروسه صلح ، بر اشتراک ایالات متحده امریکا درگفتگو تاکید دارند واین اختلاف نظرهابرسرمیکانیزم گفتگو، موجب گردیده که باگذشت چهار سال از آغاز این پروسه تا هنوزگام مثبتی درجهت اعاده صلح برداشته نشود. رئیس جمهور افغانستان اخیراً گفت برخلاف اراده صلحجویانه ما، بعضی از کشور های خارجی از پروسه صلح می خواهد که به حیث وسیله برای رسیدن به اهداف خودشان استفاده کنند. ما این تلاش ها را با دقت واحتیاط دنبال می کنیم اگر خارجی ها به خواست ما حرکت نکردند و منافع ما را فدای اهداف خودشان کردند، درآنصورت توطئه ها را افشا و به مشوره دوستان تصمیم خواهیم گرفت. از این اظهارات رئیس جمهور به صراحت پیداست که اختلاف نظر در جهت راه اندازی پروسه صلح وساختن میکانیز م آن بین هردو طرف هنوز پا برجاست وهرطرفی تلاش دارد که پروسه را به محور منافع خود بچرخاند درحالیکه با همچو نیات ومقاصد تکروانه ویکجانبه صلح به میان نمی آید مصالحه از خود مقتضیات وشرایطی دارد که بلااستثنا همه اطراف قضیه باید آن را رعایت کند. اگر منظور از مصالحه حل بحران افغانستان باشد ، درآنصورت باید همه اطراف درگیر، منافع افغانستان وخیر افغان ها را درمیکانیزم صلح ترجیح بدهند. کشورهای خارجی اعم از دور ونزدیک ،بدون اینکه در پروسه صلح اهداف خود را مدنظر داشته باشند، تلاش شان باید براین نکته متمرکز باشد که میان دو طرف قضیه گفتگو آغاز شود وهر طرفی که با وضع پیش شرط های غیرعملی ، پروسه را اخلال می کند، باید آن را از این روش برحذر داشته وبه تنازل وگذشت دعوت نمایند. درین شکی نیست که اصلاح بدون عفو،گذشت، تنازل و واداری دوطرف بمیان نمی آید وبرای مصالحه قبل از همه به یک هیئت میانجی بی طرف ضرورت است که متاسفانه تا هنوز ایجاد نشده است. شورای عالی صلح مربوط به دولت افغانستان است وهیئت های صلح قطر مربوط به طالبان می باشد ، هیئت صلح مرکب از عناصر بیطرف ، ملی ، خیرخواه ودلسوزی می باشند که به هیچ طرفی وابسته نبوده واز هیچ طرفی معاش وامتیازی بدست نمی آورند. بلکه اینها بدون داشتن طمع وتوقع وبرای کسب رضای خدا (ج) برای اصلاح ذات البینی کار می کنند لهذا افغانی شدن پروسه صلح ، عدم دخالت خارجی ها درکار مصالحه ، تشکیل هیئت میانجی بیطرف با ترکیب معدود افراد مخلص، دلسوز، ملی وغیر وابسته از جمله شرایط مقدماتی اند که بارعایت آن کار پروسه صلح راه خواهد افتید

د افغانستان وسله وال ځواکونه د ولس له پراخ او ټينګ ملاتړ څخه برخمن دي

آيرون

اوس افغانستان له پوځي پلوه په سيمه کې د يو کلک سنګر په توګه خپل حيثيت لري. د افغانستان ځواکونه لکه ملي اردو، ملي پوليس او نور امنيتي ځواکونه د کيفي او کمي پياوړتيا له امله ډېر ځواکمن دي چې کولای شي په ډېره لنډه موده کې ددښمن هر ډول هڅه شنډه کړي. په څو تېرو عمليانو کې مو ولېدل چې افغان امنيتي ځواکونو له دښمنانو څخه لارې ګودرې ورکې کړې چې په مثال يې د ګوشتې ولسوالۍ نيسته ده. افغان امنيتي ځواکونو وکړای شول چې د افغانستان پر خاوره پرتو پرغلګرو ته شاتګ ماتوونکی ځواب ورکړي. دغه راز څه موده وړاندې د افغانستان د اسلامي جمهوريت د کورنيو چارو وزير او ددغه وزارت يو شمېر جګ پوړو جنرالانو د پوليسو د کوماندو ۲۲۲ خاصه قطعه وکتله او ددغې قطعې هغه ټول منسوبين يې وستايل چې د روان کال د غبرګولي د مياشتې په دريمه نيټه په مېړانې او متانت سره د وسله والو پرغلګرو په وړاندې ودرېدل او مبارزه يې وکړه او پرې يې نه ښودل چې ترورستان خپلو ناوړو او غرضي موخو ته ورسېږي. همدارنګه د کورنيو چارو وزير په جلال آباد او پنجشير کې وروستيو تروريستي بريدونو ته په اشارې سره وويل. د پوليسو د خاصي قطعې موظفينو په جلال آباد ښار او پنجشير کې په خپل چټک غبرګون سره ثابته کړه چې په همامغو لومړنيو شېبو کې ددښمن د تحرک د شنډولو توان لري چې دا د پوليسو د مسلکي کېدو او د بې سارې پياوړتيا بيلګه ده. د کورنيو چارو وزير ددې مطلب په بيانولو سره چې د افغانستان خلک د امنيتي مسوولينو د ليږدونې د پروګرام د بشپړ مسووليت په منلو او د جمهوري رياست د انتخاباتو د ترسره کولو په درشل کې دي. د کورنيو چارو وزير په خپلو خبرو کې زياته کړه. بايد ددې هېواد دښمنانو ته وخت ورنکړو چې په خپلو پوچو او بې بنسټو تبليغاتو سره نړيوالو ته زموږ د امنيتي ځواکونو غلط تصوير وړاندې کړي حقيقت دادی چې د افغانستان دښمنان ډېرې هلې ځلې کوي چې د افغانستان پياوړي ځواکونه کمزوري وښيي او د خپلو ګوډاګيو غلچکي بريدونه داسې څرګند کړي چې ګواکې ډېر پياوړي

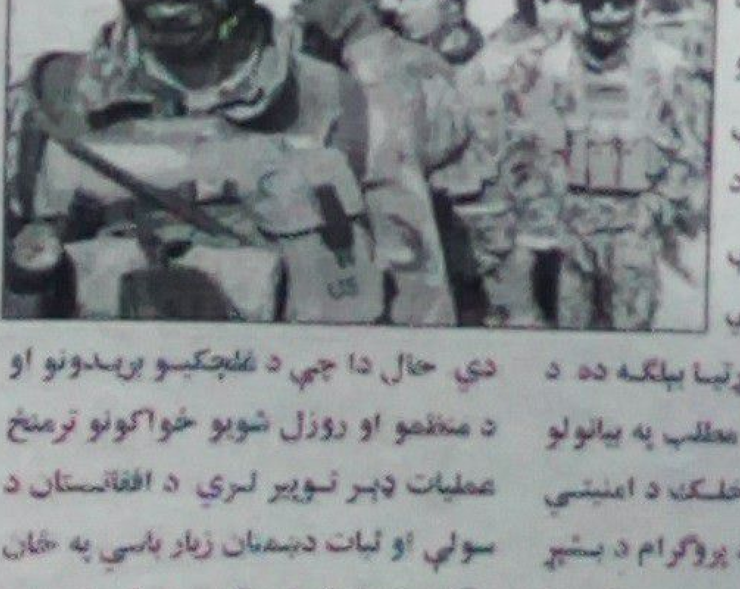

دي حال دا چې د غلچکيو بريدونو او د منظمو او روزل شويو ځواکونو ترمنځ عمليات ډېر توپير لري. د افغانستان د سولې او ثبات دښمنان زيار باسي په خاين مرګونو بريدونو او د سړک پر غاړه د ماين په ايښودلو سره ځان پياوړی وښيي حال داچې دا هېڅکله حقيقت نه لري او دا کار له يو منظم ځواک سره پرتله کېدای نه شي. بله مساله چې افغان ځواکونه يې نه ماتېدونکي کړي هغه له خپل هېواد سره د افغانانو مينه ده. دا مينه د هر افغان په وينه کې ځای لري. دا د اوس څېره نه ده. افغانانو تل کله چې افغانستان ته له کوم لوري خطر پېښ شوی بيا افغان ولس سره يو موټی شوي او ګډ دښمن ته يې داسې ځواب ورکړی چې د تاريخ پاڼې پرې ډکې شوي دي. دا يوه څرګنده خبره ده چې افغانستان د تاريخ په زړه کې روښانه او څرګند ځای لري او د تاريخ په اوږدو کې هېڅ يو زبرځواک په دې نه دی بريالی شوی چې افغانستان لاندې کړي اوس هم افغانان د خپل هېواد د ساتلو پوره صلاحيت لري. همدا لامل دی چې د افغانستان د وسله والو ځواکونو ليکې ورځ تر بلې پياوړې کېږي. همدا اوس مهال دغه ځواکونه هم د کميت او هم د کيفيت له پلوه پياوړي او غښتلي دي. افغان ولس پر خپلو وسله والو ځواکونو باندې وياړي او دا باور لري چې له ۲۰۱۴ م کال وروسته زموږ وسله وال ځواکونه کولای شي چې د نړيوالې ټولنې له مرستې پرته پر خپل مټ په بشپړ باور سره د خپل هېواد دفاع ته ملا وتړي، خو ځيني

۷ مخ

(c) ketabton.com: The Digital Library

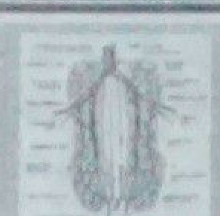

روغتیا او ژوند

په کندهار کې د لشمانیا ناروغۍ پېښې زیاتې شوې دي

عبدالله کندهاري

د کندهار د عامې روغتیا مسوولین وايي چې په دغه ولایت کې د لشمانیا ناروغۍ پېښې زیاتې شوې، خو ملاریا یا کمه شوې ده په کندهار کې د ملاریا او لشمانیا د ناروغیو د کنترول مسوول ډاکټر عبدالشکور نصرت د ملاریا د مخنیوي د ورځې په لمانځونده کې وویل، په دغه ولایت کې تېر لس زره کسان معاینه شوي چې ۲۵۳ کسان په شدیدې او عادي ملاریا ناروغیو اخته و او دیادې سرچینې د څرګندونو له مخې په ملاریا اخته ناروغانو درملنه په وړیا توګه شوې ده «دغو کسانو ته مو په درملو لړلي پشه خانې هم ورکړې» نوموړي وايي پر دې

لشمانیا خطر ورته متوجې دی، هلته مو د عامه پوهاوي کار پیل کړی» ډاکټر نصرت همدارز وویل چې تېر کال یې په کندهار کې ۳۹۲۶ د لشمانیا یا کالدانې پېښې ثبت کړې چې د دې ترڅنګ دولس زره یې تعقیبي ناروغان وو. د نوموړي په خبره، نړیوال روغتیایي سازمان دغې ناروغۍ ته د اندېښنې له کبله د کندهار زخم نوم ورکړی او د ورکېدو لپاره یې حدي هلې ځلې کوي «په کندهار کې یو بله سخته ناروغي چې عوماشې یې رامنځته کوي، د حاشوي کالدانې په نوم ده چې د انسان په بدن کې دننه په پټه

فعالیت کوي او بیا وروسته د بدن پر دباندې حصه ښکاره کېږي» د ملاریا او لشمانیا د کنټرول د دغه مسوول په خبره، د ټول هېواد په کچه د حاشوي کالدانې ۲۵ پېښې ثبت شوي چې له دغې ډلې ۱۷ یې په کندهار کې دي دا په داسې حال کې ده چې د عامې روغتیا وزارت د معلوماتو له مخې له ۲۰۰۰ تر ۲۰۱۰ میلادي کاله پورې په هېواد کې د ملاریا په پېښو کې ۲۶ په سلو کې کموالی راغلی

سربېره یې په کندهار ښار او ولسوالیو کې هم ۳۳۹۱۴۵ پشه خانې وېشلې دي «زموږ له خوا د پشه خانو د وېشلو لړۍ روانه ده او تر راتلونکو دریو کلونو پورې به څلور ملیونه پشه خانې د ملاریا او لشمانیا د ناروغیو تر ګواښ لاندې سیمو ته ورکړل شي» ډاکټر عبدالشکور نصرت د کندهار ښار ترڅنګ ډنډ، دامان، پنجوايي او ژړۍ ولسوالۍ د ملاریا او لشمانیا تر ګواښ لاندې سیمې وګڼلې «موږ په هغو سیمو کې چې د ملاریا او

ټولنیز روح له کوره پیل کېږي

د دې لپاره چې کوچنیان د نویانو په څنګ کې د قدر وړ ژوند وکړي، بلوبلو اجتماعي مصروفیتونو ته اړتیا لري کوچنیان داسې فرصتونو ته اړتیا لري چې د دوی د عمرونو او منګونو سره مناسب دوستۍ او ملګرتیاوې وکړای شي، د خلکو حقوقو مراعات وکړي، په اجتماع کې خپل محبوبیت حس کړي، له نورو سره د دوستۍ قدرت په خان کې وګوري. بود ژوند په ټولو ضروري چارو کې د دې چارو د اجراکولو او سرته رسولو عهدې څخه ووتلای شي د پلرونو په حیث په مور کې دا قدرت اوسېک شته چې له خپلو کوچنیو سره په ژوندانه کې په زړه پورې مرسته وکړو او د داسې چارو سرته رسولو اقدام وکړو چې کوچنیان زموږ د تقلید او پېښو په واسطه په اجتماعي ژوند کې په سمه لار روان شي کور کوچني ته د اجتماعي ژوندانه لومړنی ښوونځی دی چې په کوچني کې دوام لرونکې اغېزه پرېږدي او د عمر تر پایه پورې ترېنه نه ځي. هغه کوچنیان چې په کورني ژوند کې په زړه پورې مصروفیتونه او پوهې حاصلې کړي او په کاله کې د مور او پلار په خوږه مینه ماړه وي داسې کوچنیان ژوندانه او نړۍ ته په ښه سترګه ګوري او کوم کوچنیان چې له دغه پورته

ډېرې لارې چارې شته چې مور او پلار د هغو په مرسته کولای شي چې خپل کوچنیان په دې پوه کړي چې خپل خانونه وپېژني او خانونه په درنه سترګه وګوري

د پلار او مور د مینې او پېرزو له لارې کوچني پوهېدلای شي چې د مور او پلار زړونو ته ډېر ورتېږدي کله چې کوچني د خپل مور او پلار مینه او محبت د خپل خان په باره کې وویني نو داینه ورته لګېږي چې د ده ژوند قیمتي او مهم شی دی او د خپل خان په اهمیت پوهېږي کله چې کوچني پوه شي چې څرنګه یې د قصور اړخونه مټلي او څرنګه د خپل قوت له اړخونو څخه ګټه اخلي، له همدې لارې دا هم زده کوي چې څرنګه د نورو قدر وکړي او داسې یې ومني لکه څرنګه چې دي او په درقوی ورته وګوري. داځره د مور او پلار په وس کې ده چې په خپل اولاد کې سم نفسي او وجداني اړخونه وروزي او نه خپل اولاد سره داسې مینه وکړي او داسې یې ومني لکه څرنګه چې په نفس الامر کې وي. یعنې نه چاسره مینه باید د اجتماعي واقعي سمون او ګټو په اساس ما وي نه د ضدي نظر په اساس لازمه ده په کوچني کې داسې حس وروزل شي چې له واقعیتونو پرته له خپل

وجداني، ایماني او انساني وظیفه یې سرته ورسوله او خپل کوچني یې د روښانه راتلونکې په لوري سوق کړ. او که مور او پلار خپل کوچني داسې وروزي چې هرڅه او هرچانه د خپل نفسي نظره مخې ګوري او واقعیت ته په کوم ارزښت قایل نه وي نو په دې صورت کې دوی د اجتماع په تعمیر کې اونه، شرېدلي خښته ایښې ده. نو د اجتماع د ودانۍ بڼا ته یې ډېر تاوان رسولی دی. په کوچني کې تعصب او رحه له دې کله څرګندېږي چې هرڅه او هر چانه د خپل نفسي او عندي نظره مخې ګوري او د نفس الامر سبګېه او بدي له نظره غورځوي هرڅه چې ده ته ښه ایسي ښه یې بولي او هرڅه چې ورته بد ایسي بد یې بولي. د تعصب په ساحه او محیط کې روزل شوی کوچني د ښو او بدو معیار خپل نظر او نفسي احساس بولي. کله چې کوچني خپل مور او پلار ګوري چې، د خپو کړو او یا خپو اجتماعي فعالیتونو سره تسمې لري، په کرکه او نفرت ورته ګوري نو دی هم له همغه کوچنیوب څخه د خپل پلار او مور په پله کټ مټ، په لاشعوري توګه پل ږدي او هغه څه بد بولي چې د ده مور او پلار یې بد بولي او هغه څه ښه ویني چې مور او پلار یې ورته ښه وایي له همدې خای نه په کوچني کې د تعصب او رحې ریښې ټینګېږي او وده کوي، تردې چې په پای کې دغه تعصب او رحه غریزه او طبیعت وګرځي که یا وروسته په حقیقت پوه هم شي، خو له دغه غریزي صفت څخه خان شکول ورته ډېر ګران او سخت وي. د مور او پلار وظیفه ده چې، کوچنیان له حقیقت او واقعیت سره د اشنایی په ساحه او محیط کې وروزي او هرڅه او هر اجتماعي فعالیت ورته وښايي، لکه څنګه چې وي هم هغسې یې ورونیي او د واقعیت بیني حس په کې کلک وروزي ترڅو وکړای شي چې واقعي ښه او بد درک کړای شي او په شخصي او اجتماعي ژوندانه کې مثبت او کیور رول ولوبوي

عصمت او نظر څخه، کماهي او په واقعي توګه درک کړي. تو چاپېریال ته د واقعیت له مخې په مثبت او منفي نظر وګوري نه د خپل نفسي نظر له مخې که په کوچني کې مور او پلار داسې حس وروزلای شو نو توی د نړۍ او اجتماع په تعمیر کې پخه خښته کېښودله او ځپله

یاد شوی نعمت نه بې برخې او محروم وي د ژوندانه د پرمخ بیولو قدرت او توان په خان کې نه ګوري او اجتماع ته په کرکه ګوري. هغه کوچنیان چې په داسې کورونو کې استوګنه کوي چې له نورو کورونو سره دوستي، او ارتباط لري یا ټول کوچنیان چې ټوی شي نه ملګریا او له دوستۍ څخه خوند اخلي او د ژوندانه په خوږو به پوهېږي نو وېلای شو چې د کور سلوک د کوچني اجتماعي، ذاتي انکشاف ودې او په ژوندانه کې د کوچني د بهرنه پالې کېدو او عدم انکشاف سرچینه ده پخوا تردې چې کوچني د نورو ګرانښت رده کړي لازمه ده چې لومړی ورته خپل خان ګران وي څکه د خان ګرانښت او قدر نه ژوندانه او اجتماع سره ستر عامل دی

د وزن کمولو غوره لارې

د وجود د وزن کمول د رباړه کسانو لپاره یوه ستونزه بلل کېږي چې د وزن د کمولو لپاره بیلابیلې لارې هم شته خو په ورځني توګه د خپلو خوړو او خوراک له کمولو پرته هم کولای شو چې په اسانۍ سره د بدن وزن کم کړو او نوره به نه زغمو تاسو کولای شئ چې په خپلو ورځنیو خوړو کې خینې دا شامل کړئ:

مستې:

مستې هغه غني محصولات دي چې له شیدو تراسه کېږي دا خواړه سپک او ډېر کلسیم لري چې په وجود کې د چټک جذبېدلو سر بېره د وجود د وزن د کمېدو لامل هم کېږي

د چرګو هګۍ:

که غواړئ په خپله سهارنۍ کې سپک او خوندور خواړه ولرئ نو بیا به دا وي چې د غوړېدو کېک او کلچو پرخای د چرګو هګۍ وخورئ خېړنې ښيي چې که په سهارنۍ کې هګۍ وخوړل شي نو ډېر لوږه نه راځي او د سهارنۍ او غرمنۍ ترمنځ واټن اوږدېدای شي.

پسته:

بیایي داسې فکر وکړئ چې مغز لرونکي خواړه د چاغېدو لامل کېږي خو پسته نه دې ډلې پورې ده د پستې په شان زیاتره مغز لرونکي خواړه فیبر او پروټین لري چې د هضمېدو لامل کېږي، چې [illegible] لامل هم کېږي.

مرخېړي:

مرخېړي د غوښې پرخای خوندور او لږ کالورۍ لرونکي خواړه دي چې کولای شي د وزن پر کمولو ښې اغېزې ولري که په هر خل خوړو کې د غوښې پرخای مرخېړي وخوړل شي نو شاوخوا ۲۲ اضافي کالورۍ به مو له بدنه لېرې کړې وي.

د زیتونو غوړي:

په خپلو خوړو او سلاد په تیارولو کې د زیتونو له غوړیو څه اخیستنه د وجود د وزن په کمولو کې ډېرې اغېزې لري. زیتون په خپل جوړښت کې د اولیک اسید په نوم مواد لري او د خوړو په مهال یې مغز ته داسې انګیزه رسوي چې ګواکې تاسو ماړه شوي یاست.

ګرزې یا سوس لرونکي غلې:

که غواړئ چې وزن مو ژر کم شي نو له د عادي او معمولي غلو خوړل کم کړئ او پرخای یې ګرزې یا سوس لرونکو غلو خوړل پیل کړئ. څېړنو ښوولې چې د سوس لرونکو غلو خوړل د وزن په چټک کمولو کې ډېر اغېزمن دي. په دې برخه کې تاسو کولای شي چې نه وریجو، لوبیا، نخودو او نورو حبوباتو سره سوس لرونکي ډوډۍ وخورئ.

مرچ:

په خوړو کې لږ اندازه مرچ اچول نه یوازې ستاسو خواړه خوندور کوي بلکې ستاسو د وزن پر کمولو هم اغېز کوي. سره مرچ د کپسیین په

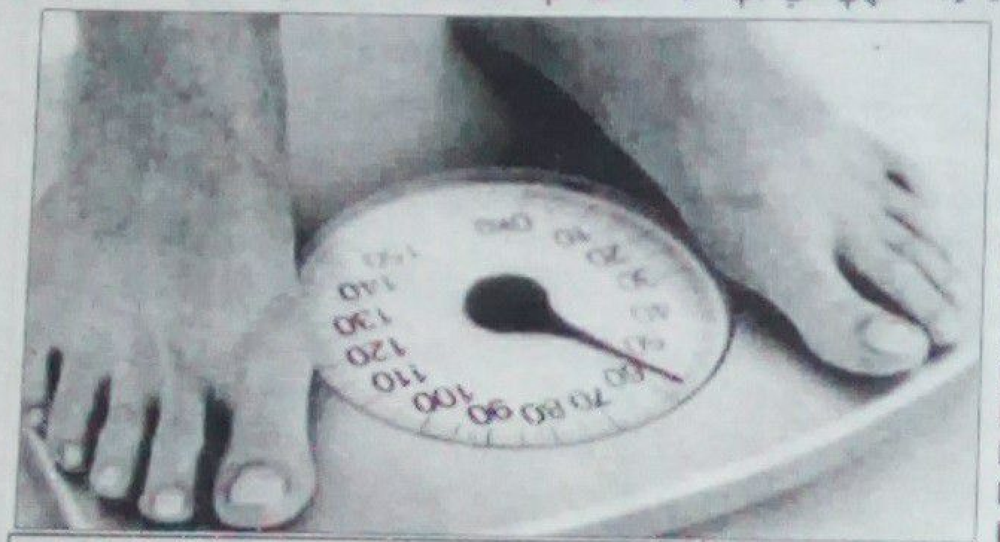

مرخېړي د غوښې پر خای خوندور او لږ کالورۍ لرونکي خواړه دي، چې کولای شي د وزن پر کمولو ښې اغېزې ولري

نوم مواد لري چې د بې اشتهایي لامل کېږي. د خوړو مرچو خوړل هم په دې برخه کې مرسته کولای شي.

باقلي:

باقلي ډېر پروټین لري او څېړنو ښوولې چې د باقلي شي دانې انټي اکسیدانټي خاصیت لري چې په وجود کې د غوړو د راټولېدو مخنیوی کوي او په پایله کې د وزن د کمېدو لامل کېږي.

وریجې له سبزیو سره:

خټې سبزۍ لکه ګڼهو او کرم په خپل جوړښت کې ډېر فایبري مواد لري چې د وریجو د اضافي کالورۍ د مخنیوي لامل کېږي چې په خوړلو سره یې د وریجو خای نیسي او تر ډېره د مړښت احساس کېږي. څېړنو ښوولې چې څوک د ورځې له وریجو سره سبزي وخوري نو په ملیلمني کې یې اشتها کمه وي او لږ خواړه خوري.

د ژوند روغتیایي طریقه مرګ ځنډوي

ژباړن: جاوېد اوربل

ټولیزه روغتیا

اجتماعي صحت د خلکو سره د ژوند کولو د لارې په مانا دی یعنې داسې چې نه نوي ملګري پیدا او زړې پالې وساتي، کار او لوبې د ملګریا په فضا کې مخته یوسي او کله چې ضرورت پیدا کېږي نو نه استاده او اوسې چې د نورو سره مرسته وکړي په دې برخه کې ارتباطات او خپل احساسات د نورو سره یې شریکول مهم دي

د روغتیا مثلث

کله سخت سړی یا وږی شوی یې ا هغه احساس ستاسو د نورو سره پر کړنو څه تاثیر کړی و اکه چېرې دا سړی والی او یا وږي والی همداسې پاته شوی وای نو ستا د وجود پر فزیکي حالت به یې څه تاثیر کړی و ا حتما چې تاثیر به یې کړی وای، له دې خایه ښکاري چې د فزیکي، رواني او اجتماعي صحت ترمنځ مستقیم ارتباط قایم دی. نو که چېرې ته صحت غواړې نو دریو واړو برخو ته باید توجه وکړو. د دریو مساوي ضلعو مثلث د صحت د تعادل نظریه څرګندوي. د دې له پاره چې د صحت لوړې څوکې ته ورسېږو باید دریو واړو برخو ته پام وکړو که چېرې د مثلث یوې ضلعې ته پام ونه کړو یا هم په یوې ضلعې کې ډېر تېر شو او دا نورې هېرې کړو نو په داسې وخت کې ممکن یادې ضلعې له مخه لاړې شي او د روغتیا مثلث خپل مفهوم له لاسه ورکړي

د روغتیا دوام

د روغتیا مانا دا ده چې په ټوله کې نه ژوند وکړې یعنې کامل صحت واري کامل صحت د ورځني ژوند په کولو سره نه مالومېږي په روغتیا کې دا هم شامل دي چې نه څنګه پرېکړې کوې، څنګه خپل چلند انتخابوې اساس یې پر صحي علم او صحي لیدلورې ولاړ دی ا دا خبره د ژوند په دې اړخونو پورې تړلې ده چې هغه د فزیکي، رواني او اجتماعي صحت لرل دي صحت د پراخ مفهوم درلودونکې کلمه ده ور سره د کامل صحت نظریه بیا فزیکي، رواني او اجتماعي صحت تاثیراتو ته توجه کوي چې دا په خپل وار سره د انسان روغتیا باندې څه اغېز کولی شي. د صحت دوام د یوه چارت او ګراف سره بیانولی شو چې یو فعالیت، حرکت یا دوره رانه بیان کړي. په مجموع کې صحت او مرګ په یوه ویکټور کې راولو چې یوه سر نه یې یو وي نو بل سر نه یې بل، نو په داسې یوه وکتور کې د یې لور خوانه حرکت د کامل صحت په لور حرکت دی او چیې خوانه یا مریضي او بلاخره مرګ دی چې یوڅوک لومړی د صحت په دریو برخو کې د مشکلاتو سره مخ او بیا له دنیا سترګې پټوي

د روغتیا پراختیا

په طبابت کې وروستیو پرمختګونو نژدې هغه ټولې مریضۍ له منځه وړې دي چې دا خو لسیزې وړاندې یې ډېر خلک هر کال له منځه وړل خو دا نو په دې مانا هم نه ده چې موږ د ناروغیو څخه خلاص یو بلکې زموږ په منځ کې د هغو ساري ناروغیو را دېخوا ته نوې ننګونې پرتې دي. هغه ننګونې دا دي چې څوک خپل صحت ته په پام سره څنګه وکولی شي چې، داسې پرېکړې وکړي چې د دوی ژوند پېرې اغېزمن نه شي، دوی، څنګه صحي خواړه او غذایي رژیم جوړ کړي، دوی سپورت او فعالیت نه څنګه زمینه مساعده کړي، د خلکو سره څنګه و اوسېږي او د خپل رواني صحت نه پاره کومې برخې په پام کې ونیسي او د خلکو سره هم ښه وضعیت وکړي دا کار فکر او مالوماتو ته اړتیا لري چې هر څوک باید ورته پام وکړي او یا دا شیان یې د روغتیا د اغېزمنو سبب نه شي

د ژوند کولو مهم فکتورونه نه کلونو راهیسې چې د روغتیا د برخې کارپوهانو د خلکو مختلفې ډلې مطالعه کړې دي، دوی داسې فکتورونه موندلي چې هغه د خلکو پر روغتیا، خوشالي او اوږد ژوند کولو مستقیم تاثیر کوي هغه خلک چې په منظم ډول دا اووه عملونه اجرا کوي دوی د ښې روغتیا لرونکي او د اوږد عمر کوونکي یاد شوي دي. دغو اوو عادتونو ته د ښه ژوند فکتورونه وایي دا عملونه تکراري دي یعنې هغه عادتونه دي چې یو څوک باید همېشه ورته پام وکړي او خپل ژوند ور سره عیار کړي چې بیا یې د روغتیا د حاصلېدو سبب هم ګرځي هغه دا دي

هره شپه له اوو تر اتو ساعتونو خوب کول

د ورځې درې وخته په ټاکل شویو وختونو کې ډوډۍ خوړل

له سګرټ څکولو څخه ډډه کول

هره ورځ سهارنۍ کول

په ازادې هوا کې هره اوونۍ درې تر څلورو ځلو نږدې نیم ساعت ازاد تمرین کول یعنې سپورت باید وشي

د الکولو نه استعمالول

او خپل وزن کنټرولول

د روغتیا له پاره دا صحي عادتونه خپلول د هر چا له پاره ډېر ضروري دي او هر څوک چې دغو ټکو ته پاملرنه همېشه وکړي نو کلونه کلونه ژوند به یې اضافه شي او که چېرې یو څوک ورته پام نه کوي نو کلونه کلونه ژوند یې ور کمولی شي

متوقع ژوند

متوقع ژوند د هغو اوسطو کلونو شمېر دی، چې د خلکو د یوه ګروپ یا ډلې له پاره توقع کېږي چې دوی به دومره کلونه ژوندي پاته شي. متوقع ژوند پر ډېرو فکتورونو ولاړ دی لکه جنسیت، ارثیت، چاپېریال، کلتور، طبي خدمتونو ته لاسرسی او د صحي عادتونه خپلول یعنې که په دې برخو کې پرمختګ وشي نو سبب ګرځي چې یو څوک ډېر ژوند وکړي او برعکس که دې ټکو ته پام ونه شي او یا په نظر کې ونه نیول شي د خلکو متوقع ژوند به کم ټاکل کېږي. د امریکا په متحده ایالاتو کې متوقع ژوند نسبت شلمې پېړۍ ته، تقریبا دوه چنده شوی دی په نولس سوه نویمه میلادي کال کې د هر وګړي متوقع ژوند ۴۹ کاله و خو په ۱۹۸۹ میلادي کال کې دا اندازه ډېره لوړه شوه یعنې ۷۵ کلونو ته متوقع عمر ورسېد. متوقع ژوند د ۱۹۵۰ میلادي کال را دېخوا د ښځو په برخه کې ۹ کاله او د سړیو په برخه کې ۸ کاله زیات شوی دی. د یوې پېړۍ په تېرېدو سره وژونکې ناروغۍ لکه نمونیا (سینه وبغل)، زکام، توبرکلوز او نورې انتاني ساري ناروغۍ ډېرې را کمې شوې دي. څکه چې اوس د ښه ژوند کولو فکتورونو یا عادتونو ته زیاته توجه شوې ده. خو اوس د مړګ نوي سببونه پیدا شوي دي، داسې چې د امریکا په متحده ایالاتو کې د زړه ناروغۍ، سرطان، د ماغزو سکتې او ترافیکي او نورې حادثې د مړګونو ډېرې فیصدۍ تشکیلوي یعنې اکثره مړګونه د دې سببونو څخه را منځ ته کېږي. په خوانانو کې یعنې له ۱۵ کلنۍ څخه نیولې یا تر ۲۴ کلنۍ پورې عمر لرونکو کې د مړګونو اکثره سببونه یا ټپي کېدل دي، وژل کېدل دي، خان وژنه او سرطانونه دي. متوقع ژوند د یوه هېواد څخه تر بل هېواد پورې توپیر لري. د مثال په ډول یو څوک چې د امریکا په متحده ایالاتو کې په کال ۱۹۸۹ کې زېږېدلی، د هغه متوقع ژوند ۷۵ کاله و، خو په ایتوپیا کې چې څوک پر همدې وخت زېږېدلی متوقع ژوند یې ۴۱ کاله و. د دې سبب د امکاناتو په تغیر کې دی، روغتیایي خدمتونو ته لاسرسی، روغتیایي تعلیم، معافیت یعنې د مریضیو په مقابل کې خان واکسینول ور سره په خوړو، او د ژوند په معیارونو کې توپیر هم د دې سبب ګرځي چې د متوقع ژوند کلونه زیات یا کم شي

خوشاله ژوند

صرف اوږد عمر کافي نه دی د ژوند د کمیت تر څنګه کیفیت هم مهم دی. د ژوند کیفیت په دې مانا دی چې د روغتیا اندازه یې او د ژوندي پاته کېدو څخه یې رضایت څومره دی.

د روغتیا په فزیکي، رواني او اجتماعي برخو کې کامل صحت لرل د سړي په ژوند کې د خوشالیو اندازه زیاتوي چې دا بیا د سړي د عمر په نسبت معلومېږي. د ژوند په پرېکړه کولو کې صحي مهارت لرل او د صحي عادتونو عملي کول د ژوند پر کیفیت همدا اوس او په اینده کې هم به اغېز کولی شي

ستا فکر ستا پر روغتیا زور تاثیر لري

د یو روغتیایي عادتونو عملي کولو تر څنګ چې نه باید څه وکړې او څنګه وکړې نور شیان هم مهم دي، لکه ستا فکر پر دې تاثیر کوي چې ته څومره د خان سره احتیاط وکړې. د مثال په ډول، که غواړې چې صحي عادتونه عملي کړې نو نه به پر دې باور لرې چې ددغو عادتونو په عملي کولو سره ستا وجود ته فایده رسېږي او دا دي په ګټه دي او که چېرې یې عملي نه کړې نو تاوان به در رسېږي. ستا له پاره دا هم ضروري ده چې د خپل فکر څخه خبر و اوسې، چې د صحت په اړه یې لرې که چېرې پخوانۍ انګېرنې ایسته وغورځوې او د خپلې روغتیا په برخه کې د مسوولیت احساس وکړې نو دا کار د ژوند پر کیفیت مهم تاثیر کولی شي او د کامل صحت لورې ته خپل وجود رهبري کوې. څېړنو ښودلې ده، هغه کسان چې خوشبین یا مثبت فکر لري نسبت هغو کسانو ته چې، دوی بدبینه او منفي فکر لري دوی لږ په مریضو اخته کېږي. د ښې روغتیا لرل هغه وخت ممکنېږي چې د هغه فکر هم سم وي، که یو څوک په بد وضعیت کې هم وي خو مثبت فکر ولري نو دا مرسته کوونکی کار په دې چې دی به د هغو حالاتو د بدلون هڅه وکړي او خان به ترې وباسي. په منظم ډول خپل لیدلوري ته انکشاف ور کول یو څوک د روغتیا هغه څوکې ته رسولی شي چې نه مریضیو په امن شي او خپل ژوند داسې جوړ کړي چې که محیط ډېرې هم تو دي به د تغیراتو راوستلو وړتیا ولري

ادبي پاڼه

په شعرکې د موسيقي انځورونه

شعر د خپلې ښکلا په ساتلو کې په ډېرو توکو تکيه کوي؛ چې يو له هغو توکو څخه د موسيقي انځورونه دي، چې په شعر کې پراخ ابعاد لري، او کره کتونکي ورته خير شوي دي، د کره کتونکو په نزد شعر په عمومي ډول پر څلورو اسلوبو ولاړ دي

۱- عاطفه - خيال

۲- ژبه

۳- موسيقي

۴- شکل

په يوه ادبي اثر کې به ډېر خواږه پرانه وي چې کېداي شي تر اوسه هم کره کتونکي په دې نه وي بريالي شوي چې دغه خواږه په ډاګه کړي او دا هم د ادبي فنونو يوه ځانګړنه ده. موسيقي او له هغې راڅرګندلې خوند يو فطري شي دي او دا په دې مانا دي چې د شعر سرچينه روح او د شاعر غريزه ده، ارسطو وايي: ((د شعر او نورو ښکلو هنرونو ترمنځ مشترک عامل محاکات دي)) د شاعر، مصور، موسيقار او بت تراش په ذهن کې د يو شي تصور پيدا کېږي چې غواړي په ملموسه بڼه يې وړاندې کړي خو څېله هم تري خوند واخلي او نور هم تري خوند واخلي خو د محاکاتو هنرونه په خپلو کې د موضوع، مادي او يا هم د محاکاتو د اسلوب او طريقې له مخې اختلاف لري؛ نو په همدې اساس د محاکاتي هنرونو ترمنځ اختلاف په ماده کې دي؛ په شعر کې کارول شوې ماده منطوق ويل شوي، کلمات دي چې ځانګړي آهنګ لري، او موږ په اسانۍ کولی شو چې اهنګ د نړۍ په هره زاويه کې مشاهده کړو، د اسونو د پښو په ټکا، د نسيم په الوتلو او د خپل زړه په درزا کې يې موندلې شو. خو زموږ د بحث موضوع شعري موسيقي ده، معاصرو کره کتونکو شعري موسيقي په څلور ډوله وېشلې ده.

خارجي موسيقي، جانبي موسيقي

داخلي موسيقي او معنوي موسيقي

خارجي موسيقي تر ډېره په شعري بحرونو ولاړه ده، که څه هم په پښتو ژبه باندې د عربي عروض دومره نه پلې کېږي، خو بيا هم موږ کولی شو چې د اوږد او لنډ بحر ترمنځ توپير وکړو، په عموم کې لنډ بحرونه د اوږدو بحرونو په نسبت شرنګېدلې موسيقي لري، کټ مټ د سېند څپو نه ورته وي چې لامبوزن تري خوند اخلي، خو که لامبوزن نه وي بيا ورته همدغه څپې بلا ښکاري. اوږده بحرونه بيا تر ډېره په جانبي، داخلي او معنوي موسيقي ولاړ دي او دا د شاعر په هنري تجربې او په شعر کې د اوږد لاس په لرلو تر سره کېدلاي شي

د پښتو ژبې معاصر شاعر پيرمحمد کاروان وايي:

وطن د اور په سېند کې لامبي ژلمي
جنګ خوړلي
د کابل جان د نجونو مړي هم نهنګ
خوړلي
غنچ د شهيدې ليلا واخله منصور
محبونه
د ګور چينجيو تري خوندي خونړي
لونګ خوړلي

د کاروان صاحب دغه پورتني غزل په اوږد بحر کې ويل شوي دي، که څه هم د کاروان په شعر کې د موسيقي انځورونه تر بل هر شاعر غښتلي دي، خو بيا هم دغه غزل د هغه نه بو بل غزل سره پرتله کوو چې په لنډ بحر کې يې ويلي دي

سپارو کې د ګل

شرر سابي

بلبلان بلبلان
وايي تل دي ودان
دا وطن د افغان
او يا هم دا چې
ښکار کوه چې کار دي دي
وله مې چې وار دي دي

وزګ د غره کاروان په کې
لوټ کوه چې ښار دي دي
په اوږد بحر کې د رحمن بابا دا غزل چې
وايي
چې مې مينه خداي پر تا باندې پيدا کړه
ترکه ما په هغې ورځ خپله رضا کړه

او بل ځاي وايي
په ليمو کې مې مدام
عکس ګرځي د ګلفام
نور د سترګو مې ګلګون شو
په اررو د ګل اندام

که څه هم په پورتنيو لنډو بحرونو کې جانبي موسيقي هم شته او په لومړي غزل کې د همس نوري ډېر راغلي يا په بله وينا داخلي موسيقي په کې هم غښتلې ده. خو د بحر په حساب يې تر دوهمې، غزلې موسيقي کمزوري ده. کله ناکله موږ ګورو چې د اوږده بحر په غزل کې د لنډ بحر نه موسيقي شرنګېدلي وي، موږ يې عمومي قاعده څکه نه شو اخيستلی، کېداي شي چې په اوږد بحر کې

مخ

ای وطن!

اقا محمد (لبيب)

ای وطن نازم نام پاک تو
ميمنايم سرمه چشمان عالم خاک تو
شرق وغرب بادا فدايت هم جان من
از خدا خواهم تباهی دشمن سفاک تو
خرقه درکندهار است علی اندرمزار
شهره افاق بوده مولوی جام تو
[illegible]
راه دانش بازکرد در مصر و هم درشام تو
مردخيز است کندهارا وکندهار ای دوستان
رفعت اسلام بود ست شهر غزنه نام تو
هرات باستان بالم بالا ای دوستان
خورشيدتابان جهان بدخش است بام تو
بلندی کوه پغمان اعتلای نام تست
باقصر ابيض کی دهم سيها و ناک تو
تابنده وپاينده خواهم نام تو اندر جهان
شهرت عالم شمول است ميوه های تاک تو
قلب قلب اسيا کابل مقبول ما
رازشکست دشمنان بودست فرجام تو
ای وطن گرتوصيف توصبح وشام کنم کم است
کی ادا گردد لبيب باگفته های خام تو

په خوست کې د سولې مشاعره وشوه

په دې وروستيو کې په خوست کې د سولې په نوم پراخه مشاعره ترسره شوه، چې په کې د خوست ترڅنګ له يو شمېر نورو ولايتونو هم لسګونو شاعرانو برخه اخيستې وه. دغه مشاعره چې د خوست د والي عبدالجبار نعيمي په کور کې جوړه شوې وه، يکې والي نعيمي په خپلو خبرو کې دغه ډول مشاعرې او راټولېدنې ګټورې وبللې او غوښتنه يې وکړه، چې شاعران بايد په خپلو هنري الفاظو سره د سولې لپاره ډېر څه وکړي نوموړي زياته کړه، له دې مشاعرې يې موخه د خوالو ترمنځ مينه او پېژندګلوي او دغه راز د سولې په برخه کې د هڅو د لړۍ يوه برخه وه وروسته مشاعره پيل شوه، چې د پيل شعر يې له کانه راغلي مېلمه قاضي محمد حسن حبار ولوست. د مشاعرې په دوام و شاعرانو هم خپل او انتخاب کړي شعرونه واورول، چې په

ولولو سره بدرګه شول مشاعره د شپې تاوخته دوې نجې د کنسرت په ورکولو سره پاي ته ورسېده، چې کنسرت د سفرغارو صالحمند کندهاري او سوزګل کيوازي له خوا ورکړل شوه يادونې وړ ده، چې له دې يوه شپه وړاندې په همدې ځاي کې د سولې يو لوي جشن هم نيول شوي و، چې په کې د هېواد له ګوټ ګوټ څخه زرګونه تنه راغلي وو

رحيم ګل نابل

حقيقت خورشيد (کتاب تحقيقاتی درمورد افغانستان از چاپ برامد)

حيات الله حليم

آسيا يک پيکر آب وګل است
ملت افغان درآن پيکردل است

درسلسله نشر کتاب های مفيد و سود مند درين اواخر کتابی بنام (حقيقت خورشيد) که دران راجع به کلمه افغان و افغانستان توسط عده از دانشمند ان کشور مقالات به رشته تحريرامده که خيلی ها سودمند بوده وکتاب مذکور به کوشش و اهتمام مصطفی عمر زی شرف چاپ يافته است

در کتاب تحقيقاتی حقيقت خورشيد نام وچگونگی تاريخی افغانستان به اساس روايات معتبر تاريخی مانند خورشيد ثابت ګرديده وکتابيست که نهايتاً مورد توجه اهل ادب و علي الخصوص کسانيکه به تاريخ کشور وجهان علاقمند هستند قرارګرفت زيرا مقالات منتشره کتاب طوری که قبلا اشاره شد ازيک سو مبنی بر ديرينه بودن کلمه افغان و افغانستان ميباشد و ازجانب ديګر محتويات کتاب پاسخی است به آنعده فرزندان ؟؟کشور که ميخواهند به بهانه های اين و آن نام کنونی کشور عزيز ما را تغيير دهند

مقالات بيشمار در فهرست کتاب رقم زده شده ولی ما برخی ازعناوين مقالات مهم را بطور نمونه تذکر ميدهيم

پيشينه تاريخی کلمه افغان وافغانستان ، قوم افغان بزګترين و قديمترين قوم افغانستان ، نام های کهن و اساطيری هندو ستان وافغانستان در نرد هندوان و ايرانيان ،قدامت اسمای تاريخی ،افغانستان، و افغان ، ،تحقيقی در مورد نام افغانستان ،خراسان ايران وافغانستان و ده ها مقاله ديګر

اما مهتر ازهمه در مورد پيشينه تاريخي کلمه افغان و افغانستان که در پشتی اخر ابن کتاب از هيوان تسانګ زائر چينايي قول ګرديده ، بيشتر از همه جلب توجه ميکند زيرا او مينويسد ((اين مردم (افغانان) را تحت نام ابوکين ، آوپاکان بسيار با ايمان ودرستکار و بلند همت توصيف کرده است در واقع اين واژه (افغان) ريشه بسيارکهن تاريخی داشته وحتی پيش از اسلام ،درآثار کهنی چون مهابهاراتای هندوان و آثار چينايان ،به صورت اپاګانه و ابوکين ، ذکر شده است به ګفته ی ګرګوريان (برای بار اول ،به کلمه ،افغان، در قرن ششم ميلادی ، وراها ميهرا ،

Varahamihira

منجم هندی در کتاب خود

(برهام سام ميتا -

Brhatssamhita

به شکل اواګانا Avagana اشاره کرده است))

ازينرو ميتوان ګفت که کلمه افغان يک کلمه بسيار قديمی و ديرينه ميبا شد وتحقيقی در مورد نام افغانستان که ازطرف بعضی از مورخين که ذهن وطرز تفکر شان از چشمه اجنبی ها سيراب ميګردد وميخواهند که فرهنګ اجنبی را داخل ترمينالوژی کشور ما نمايد ، ګفته ميشود که اين نام يک نام جديد ميباشد که سابقه تاريخی ندارد در حاليکه نظر به ګفته

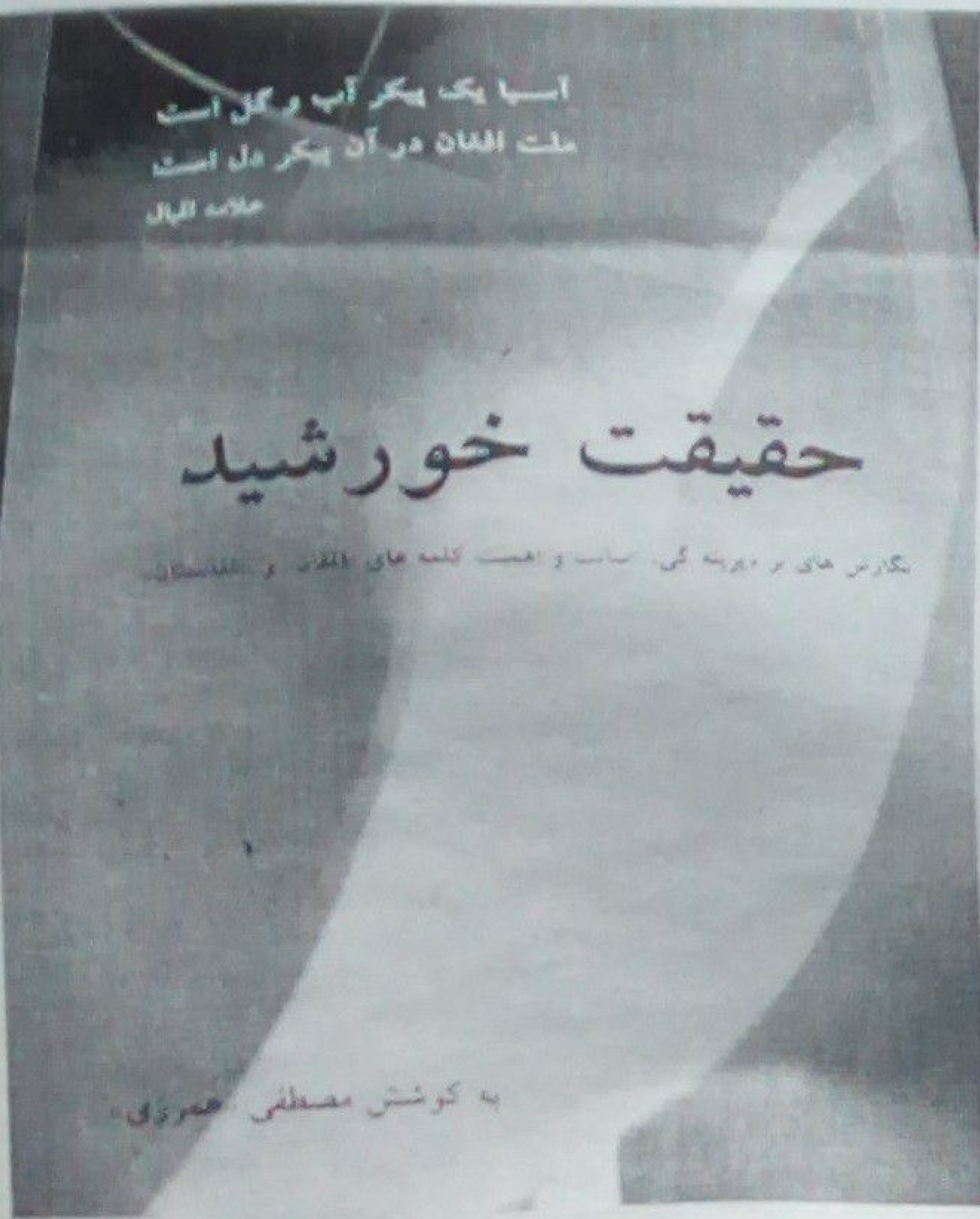

دانشمند فاضل عبد الحی حبيبی واژه افغانستان سابقه هفده صد ساله را دارا ميباشد ونيز در اسناد و مدارکی بجا مانده از عصر قبل از اسلام ، نه سند ايرانی هندی وچينی در مورد واژه افغان موجود است که مکرر در متون مختلف عربی و دری دوره های اوايل اسلام وقبل از اسلام موجود ميباشد

صوفی محمد (شا) رهبر حزب کارګران جوان افغان ساکن ولايت پنجشير مدعی براين داعيه بود که استعمال کلمه افغان به پښتون ها يک اشتباه محض وتاريخی ويک بګو مګو بې بی فايده وبې نتيجه ميباشد ، وی مدعی بود که مجموعه تاجک ، پښتون ، هزاره و تمام اقوام ساکن د ر افغانستان مساوی به افغان ميباشد

کتاب مذکوردر ۲۷۸صفحه به تيراژ ۱۰۰۰جلد به زبان دری در سال ۱۳۹۲به چاپ رسيده و حق نشر آن محفوظ ميباشد

ولسي ادب يا فولکلور

په پښتو ولسي اوفولکلوري ادب کې به دلنډيو ګلپاڼې تل تازه او تاندې وي

علامه استاد اروښاد اکادميسن پوهاند رشاد ، دلنډيو په برخه کې ، داسې په يوه ليکچرنوټ کې ، له نن څخه پنځه څلوېښت (۴۵) کاله دمخه راته ويلي وه

لنډۍ دپښتو شعر په ګلستان کې ، هغه فورم دی چې لومړی نيم بيتې يې لنډه او دوهمه يې اوږده وي. داموږ ټول پښتانه ولس ته راجوته ده ، چې لنډۍ دپښتو ادب يوه بې سارې ستره ادبي شتمني او خوږه ، تانده اوخوشبويه پانګه ده. دپښتانه ولس اوپرګنو دزړونداله ، فکر ، ناستې ولاړې، راشې درشې ، توري او ميړانې ، دود او دستور، مينې اومحبت ، له وطن سره عشق، دخپلواکې په برخه کې، سرښندنه اوداسې نور دزړونداله انځورونه ننداره ، چې په دغو ولسي ميناتوريو او دادب په تابلو کې په بې انځور او انعکاس نه وي راڅرګند شوي

لنډۍ اوږده ، مسرۍ اوټپکې دپښتون ستر آرسايې تاريخي تيراوميړنې ولس دزړونداله اوکړو وړو اصلي څېره راتمثيلوي نه دي کېله له تصنع اوتقليد څخه ډېرې لرې دي ، خو له دې غوره سپېڅلتيا سره که په غور ورته خير شو ډېر فصاحت اوبلاغت لري، نوځکه ويلاي شو، چې دا ادبي لوړې درداني ، دپښتون ولس دڅګه ملي ادب ډېرې قيمتي مرغلې دي ، چې پردې کلمې ، تعبيرات اوتشبيهات لري په کې ليدل کېږي ، ددغو ملي ميناتوريو ويونکي معلوم نه دي، خو ټول پښتانه ، نر ، ښځې، پېغلې اوځوانان يې په مينه سره وايي دټول پښتانه ولس ګډه اوشريکه ادبي خزانه ده ، چې دپيدايښت تاريخ يې دپښتنو له پيدا کېدو سره سم ، سيخ ترلې دی ، کله چې پښتانه پيدا شوي دا ادبي مرغلرې يې زمزمه کړې دي

څومره چې موږ ته راڅرګنده ده ، په لنډيو کې غالباً عشقي اوبزمي رنګه ډېر دی ، چې زيانه برخه يې دښځو له خوا ويل کېږي سره له دې په لنډيو کې ملي او ټولنيز ډېر مضامين اونقدهم په کې په ګلورين رنګ راتغښتي اوراغول شوي دي

اروښاد استاد عبدالروف بېنوا دلنډيو دادبي ارزښت په برخه کې داسې کښلي دي

لنډۍ نه ټپه ، ټکې ، مسرۍ، اوسنده هم ويل کېږي اوپه پښتو موسيقۍ کې ډېر اهميت لري او په هرځای کې په بېلو بېلو آهنګونو ويل کېږي ، چې سرې يې هرو مرو ترانې او اغيزې لاندې راځي، دلنډيو آهنګ ډېر خوږ اوسوزناک دی په دغو آهنګونو کې تيرايي وزن ډېر شهرت لري

که دپښتو په کليو اوبانډو کې ، څوک دلنډيو خواږه آهنګ اوزړه راپاروونکي سوزناک رنګ ته خير شي ، نو دپښوا صاحب دياډونې سره سره ، چې بوازې تيرايي وزن په شهرت سره يادوي، نوبه په مينه سره داووايي، چې دپښتو په ټولو کليو اوبانډو کې، دا ملي ادبي عالي ميناتورې په عالي آهنګ او وزن کې راځلېږي چې اغېزه او شهرت يې په يوله پښتونخوا کې پوښان دی،

خپړنوه_ علي محمد منګل

چې دهر اورېدونکي زړه راپاروي اوپه درد نګ يې راولي، په هرحال ، بهايي جان دخپل خواږه اواحساس راوستونکي او راوپاروونکي شعر ترڅنګ په خپلو قلمي آثارو کې، ځای ځای له نبکه مرغه يوه نيمه لنډۍ هم په خپل قلم اوحسن خط ليکلې ده ، چې ډېرې رنګينې دي ، دپولنيز ژوند په هره برخه کې يې ويلي دي، خپلې وايي، چې داده خپله ليکلې او ويلې دي چې مصنوعي رنګ لري ، زه وايم ماشاالله ، څکه چې لنډۍ دټول پښتون ګډه ادبي زېرمه ده ، هر پښتون اوپښتنه يې وايي دبهايي جان لنډۍ دپښتون ويونکي په شان موږ ته ملې دي؛ چې نه سرو اوسپينو زرو ډېر ارزښت لري دده دغو ملي ، برمي اوټولنيزو ادبي ګلانو ته به خير شو، څه به ګلونه اوسپرغي يې راته ګېدي اوغوټۍ کړي دي په مينه به دلې ورته ځاي ورکړو څه ښې يې په ادبي اداراته انځور کړي دي او وايي

ستا په اوربل مې قسم کړي
چې هيرمې نه کړې غوندونه دي هيرومه

دجيپ کميس دي مبارک شه
دباندې مه څه چې اورونه لګوينه

امېل ترڅنګ روپۍ ترغاړه
په بام ولاړه مخامخ مزه کوينه

په مدينه دې ستا قسم وي
چې ګرې واخلې مخ راواړوه مينه

زړګی مې شوخو سترګو شوخ کی
څکه مې خوب دماخوستن تـه نـه پرېږدينه

جنګ دکابل په لوړو غرو دی
دکمنارې په کلانیخ وروخانونه
دفرنګی پښتني راغلي
جنګ پرميدان دی پښتانه خوانان خمه

ورځينه

خال به تازه کم سترګې نورې
چې په سنګر کې دي لونګی شمال وهينه

نيم کښې سترګي په ياد راغلي
چې مسرۍ وايم قلم اوښکي توېوينه

له شوخو سترګو دې شرمېږم
نه بل ته ګوره زه به ستا ديدن کومه

دلوړو غرو په سرمې کېږدی
چې دآشنا دوطن باد راته راځينه

ارمان مې نه ووکه بيامړوای
چې ستا په سپين مړوند مې کړي وای خوبونه

زړګی مې شوخو سترګو شوخ کی
لکه کبلی ترګونګو وهي څېزونه

پرغونې سپينې واورې اورې
ددوو مينو ترمنځ لارې بندوينه

نن مې نه باد سره جنګ وکی
چې زما دیار پرزلفومه وهه لاسونه

علاقه دار دتر خومار دی
حاکم لوم دی ، حکمران لبوه نه

فرهنګ، هنر، اقتصاد او ټولنه

د جلال آباد ښار د ټولنيزې شورا مشر ډاکټر مسعود سايي

د جلال آباد ټولنيزه شورا خلکو ته د ښو خدمتونو د وړاندې کولو ترڅنګ، غواړي، چې د پرديو د کلتوري يرغل مخه هم ونيول شي

د جلال آباد د خلکو ټولنيزه شورا، چې نوې جوړه شوې او د خلکو د ستونزو د اوارولو په موخه، چې څرنګه هغو ته د رسنيو او مطبوعاتو له لارې انعکاس ورکړي، پراخې هڅې يې پيل کړې دي. د دغې ټولنيزې شورا مشر پوهنمل ډاکټر مسعود سايي د هېواد ورځپاڼې د خبريال د دې پوښتنې په ځواب کې، چې د جلال آباد د خلکو د ټولنيزې شورا په اړه، چې تراوسه يې څه ګټورې چارې د خلکو د ستونزو د اوارولو په موخه ترسره کړې دي، ووېل: د جلال آباد ټولنيزه شورا د دې ولايت د خلکو د غوښتنو ممثله شورا ده، چې يو کال وړاندې پرانيستل شوې او خپل حوزې ټولنه کړې دي. د دغې ټولنيزې شورا لومړۍ موخه دا ده، چې څرنګه د جلال آباد خلک په يوه ټولنيز محور راټول کړي او خپلمنځي اختلافات له منځه يوسي، له بده مرغه کومې ستونزې، چې له تېرو جګړو راپاتې دي، بايي کمې يې کړي او د خلکو په منځ کې ملي يووالی برابر شي او د دې ولايت ټول خلک د پاکۍ او امنيت په ساتنه کې برخه واخلي، نو ځکه د جلال آباد د ټولنيزې شورا له موخو څخه يوه دا ده چې ټولنيزې برخې ستونزې اوارې کړي او په دې هکله شورا د جرګو جوړولو له لارې د خلکو ستونزې اوارې کړې دي. دغه ټولنيزه شورا هوډمنه ده، چې د خلکو يووالی د جرګې د دودونه، چې د ستونزو د لرې کولو لپاره د پراغېزمن واقع کېدل، بېرته يې را ژوندي کړي او دوام ورکړي. دوهمه برخه، چې د دې ولايت په ټولنيزه شورا کې ډېره روښانه ده، د خلکو ستونزې په ګوته کوي او د جرګو او مرکو د جوړولو له لارې يې د اړوندو چارواکو سره د ستونزې د لرې کولو لپاره يو ځای کوي. د يو کال په موده کې چې دغه شورا جوړه شوې، د خلکو ستونزې مو په ګوته کړې او څو ځله مو د جلال آباد د خلکو ستونزې له ولايت او همدارنګه د ښاروالۍ سره مطرح کړي او همدارنګه د نورو اړوندو ادارو سره مو خبرې کړې او د اوارولو لپاره مو ستونزې ورته په ګوته کړې دي. د جلال آباد د ټولنيزې شورا له دندو څخه يوه دا وه، چې د جلال آباد ښار په درو ناحيو کې د ګذر شوراګانې منځ ته راوړي، د دې لپاره چې د خلکو غږونه په حکومتوالۍ کې ډېره اغېزمنتيا ومومي، د ګذر شوراګانې دې پياوړې شي، چې د دغو شوراګانو له لارې د ګذر د خلکو ستونزې جوتې او له ښاروالۍ سره يې د اوارولو لپاره پرې خبرې وشي، نو ځکه زموږ په کړنو کې يو فعاليت دا و، چې موږ وتوانېږو د جلال آباد په لومړۍ، دوهمه او درېيمه ناحيه کې شوراګانې جوړې کړو، چې وتوانېدو ۳۲ شوراګانې په درېيمه ناحيه کې، همدارنګه ۱۷ شوراګانې په دوهمه ناحيه کې او څه ناڅه ۲۸ شوراګانې موږ په لومړۍ ناحيه کې جوړې کړې. دغه شوراګانې له يوې خوا له دولت سره اړيکې ټينګوي او له بلې خوا د خلکو د ستونزو د اوارولو لپاره له چارواکو سره خبرې کېږي. موږ د جلال آباد له شوراګانو سره په همغږۍ لرو او هڅه کوو، چې زموږ اړيکې ورسره لا ټينګې شي. موږ په دې باور لرو، چې د جلال آباد په

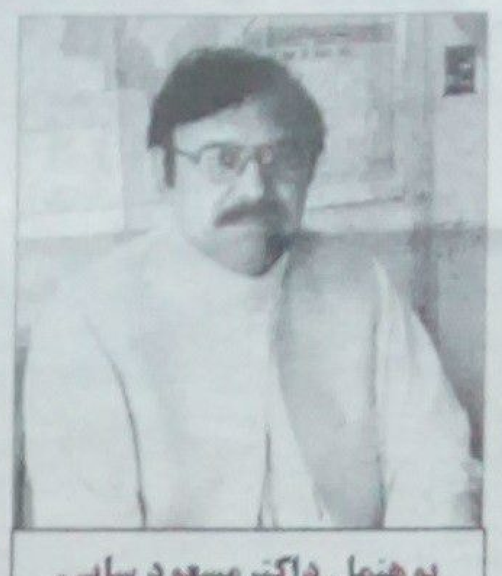

پوهنمل ډاکتر مسعود سايي

څلورمه او همدارنګه په پنځمه ناحيه کې دا ډول ټولنيزې شوراګانې منځ ته راوړو، چې خلکو ته د ټولنيزو خدمتونو د وړاندې کولو زمينه برابره شي. يوه بله موضوع، چې موږ غواړو وړاندې کار وکړو هغه دا ده، چې د جلال آباد د ټولنيزې شورا په موخو کې يوه دا ده، چې څرنګه کولی شي خپل کلتور د پرديو له برغل څخه وساتي دې موخې ته د رسېدو لپاره موږ د جلال آباد د اطلاعاتو او فرهنګ له رياست سره ګډه پروژه لرو، که خدای کول په دې وروستيو وختونو کې به دغه چارې پيل کړو او هېوادنۍ [illegible] اصطلاحات اولوځي، چې څرنګه يې اصلاح کړو په دې تړاو هڅې کوو او په راتلونکې کې به غونډه جوړوو او د ستونزو د لرې کولو لپاره به ګډ تصميم ونيسو. د جلال آباد د ټولنيزې شورا مشر د يوې بلې پوښتنې په ځواب کې ووېل، د دې لپاره، چې موږ خپل اصيل افغاني او پښتني کلتور او فرهنګ وساتو، يوه خپرونه هم لرو، چې د جلال آباد مجلې غږ په نامه نوموړې شوې او تر اوسه مو دوه ګڼې چاپ کړې دي او خپل جواز به زر ترلاسه کړو برابر کړو او د پړاو لومړني بهير يې د جلال آباد د اطلاعاتو او فرهنګ په رياست کې ترسره شوی دی او همدا راز نور اداري پړاونه به يې په کابل کې ترسره شي. نوموړي موخه له دې سره خبرو سره داده چې د خپل تاريخ او کلتور په خوندي کولو او ساتلو او د خلکو د فکرونو په روښانه کولو کې برخه واخلو. ډاکتر مسعود سايي څرګنده کړه بله موضوع، چې اړينه ده د دموکراسۍ بهير دی، چې څرنګه خلک په چارو کې ونډه واخلي او مثبت او اغېزمن رول ولوبوي. او همدارنګه زموږ د ټولنې د ښځو د حقونو په خوندي ساتلو کې پاملرنه وکړي او ټول اسلامي، اساسي او نړيوال قوانين او ميثاقونه، چې د ښځو لپاره دي هم په پام کې ونيسي او د ښځو د حقونو څخه دې دفاع وشي. د جلال آباد د شورا مشر د جلال آباد د خلکو د پرتو ستونزو په اړه د يوې بلې پوښتنې په ځواب کې داسې ووېل: د جلال آباد نوی ښار د پخوانۍ جلال آباد له ښار سره [illegible] اوږدوکې [illegible] له ولسواليو او نورو سيمو څخه جلال آباد ته د خلکو مهاجرتونه کړي دي، چې له يوې خوا دغه بهير د ګړو د ډېروالي لامل شوی او هم هره ورځ يو زيات شمېر هېوادوال د کډوالو هېوادونو په تېره بيا له پاکستان څخه جلال آباد ته راستانه او په دې ښار کې استوګن کېږي. د جلال آباد د خلکو په شمېر کې د اصلي او سيمه ييزو خلکو په پرتله د بيروني راغلي دي. په ده له د غو ستونزو څخه داده، چې د دغه ښار خلک هديره نه لري. دغه ستونزه، چې اوس کوچنۍ ښکاري په راتلونکي کې به ډېرې نورې ستونزې راولاړې کړي. ځکه هغه دوستان، چې په جلال آباد کې اوسېږي د کليو او ولسواليو څخه ښار ته راغلي دي د دوی په منځ کې، چې کوم مهال مړينه رامنځ ته کېږي، دوی خپل مړي خپلو کليو ته لېږدوي او هلته يې خاورو ته سپاري. موږ د دې ستونزې د لرې کولو لپاره څو ځلې د جلال آباد له ښاروال او همدارنګه د دغه ولايت له والي سره خبرې کړې. نوموړي هيله لرو، چې د جلال آباد ښاروالي د دغې ستونزې له ژوره پاملرنه وکړي او له جمهور رئيس حامد کرزي سره دې هم خبرې وشي چې د دوی د دغې ستونزې له د پای ټکی کېږدي. دوهمه موضوع، چې د جلال آباد خلک ورته پاملرنه لري، هغه د برېښنا ستونزه ده، چې په جلال آباد کې شته. خو له بده مرغه، چې برېښنا وېش په عادلانه توګه نه ترسره کېږي او عامو خلکو ته په لږه کچه برېښنا رسېږي، چې دا هم يوه لويه ستونزه ده. د دغې ستونزې د لرې کولو په موخه هم د برېښنا او نورو چارواکو سره خبرې او کتنې کړې دي او له هغوی څخه مو غوښتې دي، چې د برېښنا ستونزه دې د عدالت په پام کې نيولو سره اواره شي. په دې تود موسم کې چې په دې ولايت کې هوا ډېره توده شوې [illegible] عام او بېوزلي خلک همدارنګه ښځې او ماشومان د تودې هوا له امله له عذاب سره مخ دي. نوموړي غوښتنه د برېښنا له چارواکو څخه په جلال آباد کې داده، چې هره ورځ څو ساعته برېښنا بېوزلو او عامو خلکو ته ورسوي.

هېواد - نوري

هنر و اهداف آن

سکندری

هنر به مثابه عالی ترین پدیده اجتماعی ومولود جامعه بشری، که با احساس، تخیل و روان آدمی سر و کار دارد، دارای اثرات عمیقه بوده و نتایج آن در زمینه گوناگون زندگی قابل بررسی است. که بعنوان گفت تعلیم وتربیت وبهداشت روانی یکی از مهمترین آنها محسوب میگردد. یک اثر هنری میتواند هدف های مشخص را دربر گیرد. مسلماً این هدف ها گاه بصورت جزئی هستند وگاه درحد کلی تر وعمیق تر تا آنجا که اساسی ترین وکلی ترین اهداف تربیت را درآثار هنری جستجو کرد. زیرا هنر اصیل ترین وماندگار ترین نمونه های خود برجلوه های از مسایل اساسی انسان، نیازهای ژرف وی وآرمانها وایده آل های عظیم درنظر دارد و ره آوردهای اولی زندگی را برایش به ارمغان می آورد. ازاین رو یک اثر مفید وبرجسته هنری تنها نمی تواند به تفریح وتنوع محدود شود وتاثیراتش تنها به هیجانات سطحی وآنی مخاطبین نمی انجامد، بلکه هنر اصیل و مطلوب ارزنده ترین نتایج خود را درحفظ و بهره درونی وپایدار ونقشی که درتحول وبینش وگرایش وتغییر رفتار ورشد وتکامل مخاطبین داشته باشد، می جوید. یک اثر هنری زمانی قادر خواهد بود باوجود انسان پیوند عمیق برقرار کند که بتواند درترسیم مسایل اصلی حیات وتعیین نیازهای اصیل انسانی موفق باشد. ارایه مضامین پربار و پیام های مطلوب انسانی و اعتلای به گونه ای عمیق تر وسوار، با بهره گیری از اعجاز هنروزیبایی بیان تداوم بخش وجود آثار هنری است. از این رو عمر هنری غالباً بسته به میزان ارتباطی است که با روان انسان وباواقعیت وحقیقت وجودی وی داشته باشد. درمجموع آثار هنری میتواند با درنظر داشتن اساسی ترین مراحل وعمیق ترین ابعاد حیات و تربیت، شخصیت مخاطبین را با تغییر وتحول بنیادی مواجه سازد. چنانکه در فرهنگ ها وانقلاب فکری وسیاسی مختلف، هنر نقش ارزشمندی خود را دارد وهمگام با روش های علمی واعتقادی [illegible] حتی پیش از آن گام برمیدارد. وبه موفقیت های برجسته ای نایل می آید. از اینرو هنر علاوه بر نقش فردی از تاثیرات اجتماعی پر اهمیتی برخوردار است. درفرهنگ اسلامی و کشور ما نیز هنر ارزش ورسالتی ویژه دارد. درمیان انواع هنرها ادبیات وشعر، ازجمله رایج ترین وبرجسته ترین آنها شناخته شده است. پس به عنوان مثال بررسی تاثیرات هنر در ابعاد اساسی واهداف عالی را میتوان درنمونه های از اشعار دری وپشتو جستجو کرد. دراین میان اشعار وسروده های شعرای چون، سنائی، عطار، مولوی ورحمان بابا وغیره بربینش واعتقاد سازنده بی استوار است. اینگونه اشعار ضمن به نمایش گذاشتن نگرش وگرایش شاعر نسبت به جهان وانسان، ترسیم جلوه های شکوهمند عرفان وتصوف، روح مخاطبین را از زیبائی هنر وغنای معنوی خود بهره مند می سازد ودر تربیت وسلامت وی نقش درخور توجه دارد. علاوه قصه ها وحکایت های موجود درآثار ادبا، فلاسفه وحکما وقصه های قرآن کریم وسایر متون اسلامی ما دربر دارنده ویژه گی های محتوایی وتربیتی فوق میباشد.

ښځه او ټولنه

له ښځو سره د تاوتریخوالي عاملین باید مجازات شي

زرغونه صالحي

په تېرو دوو کلونو کې د تېرو څلوېنو له خوا د ښځو د وژلو او جنسي تېري د ثبت شمېر لوړ شوی دی، خو د دغو قضيو څلوېښت سلنه عاملين نه دي مجازات شوي. اداري فساد او د زورواکو لاسوهنه، يا دا قضيو ته د نه رسېدو عمده دلايل ګڼل شوي دي، چې دغه چاره د ورته پېښو د زياتېدو سبب شوې ده. د رسنيو مشارکت (پژواک خبري اژانس، کليد ګروپ، هشت صبح ورځپاڼې او صنعتي موسسې) يوه څېړنه څرګندوي، چې د افغانستان د بشري حقونو د خپلواک کميسيون ترڅنګ ځيني قربانيان او د کورنۍ غړي په عادلانه ډول د دوی د قضيو له نه څېړلو شکايت کوي او ځيني دولتي چارواکي هم په دې برخه کې د شته ستونزو ځلې کوي. نوموړې څارنوالۍ ادعا کوي چې ټولې قضيې يې په عادلانه ډول څېړلې دي. د کورنيو چارو وزارت هم وايي چې له تښتېدلو پرته يې د ورته پېښو ټول تورن نيولي او ارګانونو ته يې سپارلي دي. په افغانستان کې د ښځو د وژنې او جنسي تېري په څېر د ترټولو سختو تاوتريخوالو ترڅنګ د هغو ډېرو نورو په بڼه کې ورکونو، د نفقې نه ورکړه، د ميراث له حق څخه محرومول او ورته نور ډولونه هم موجود دي. د ښځو وژنې، جنسي تېري او د ورته نورو قضيو په څېړلو ځيني اندېښنې هم پيدا کړې دي. د افغانستان د بشري حقونو کميسيون د ښځو د حقونو ملاتړ برخې مسووله لطيفه سلطاني د اندېښنې په څرګندولو سره وايي چې په دغه کميسيون کې د ناموسي وژنو د ثبت پېښو له خوا د ښځو وژل، او پر ښځو د جنسي تېري ثبت شوي شمېر په وروستيو دوو کلونو کې زيات شوی دی. د سلطاني په خبره، د ۱۳۹۱ کال په لومړيو ۹ مياشتو کې د ټول هېواد په کچه ۱۰۰ قتلونه، ۱۰۰ جنسي تېري پر ښځو او نجونو شوي او دغه راز په ۱۳۹۰ کال کې ۸۹ د قتل او ۴۵ د جنسي تېري پېښې د افغانستان د بشري حقونو په کميسيون کې ثبت شوي دي. مېرمن سلطاني ووېل چې د دا ډول تاوتريخوالو شمېرې د تېر کال له تېرو مياشتو راهيسې تر اوسه نه دي راټولې شوې. هغې څرګنده کړه چې له ۱۳۸۱ نه تر ۱۳۸۹ پورې په ټوليز ډول پر ښځو د جنسي تېري ۲۱۱ پېښې د دغه کميسيون له خوا ثبت شوې دي، خو ناموسي وژنې يوازې له تېرو دوو کلونو راهيسې ثبت شوي، ځکه په تېرو کلونو کې له يوې خوا ورته وژنې ډېرې محدودې وې او له بلې خوا کورنۍ نه حاضرېدې، چې دا ډول پېښې ثبت کړي. خو سلطاني په خواشينۍ سره ووېل، هغه خبرې، چې د دغه کميسيون له خوا د هېواد په عدلي او قضايي ارګانونو کې شوي، څرګندوي چې په تېرو دوو کلونو کې د جنسي تېري او ناموسي وژنو يوازې ۶۰ سلنه عاملين نيول شوي او مجازات شوي دي. نوموړې د دغو پلټنو په اړه د جزياتو له ورکړې پرته زياته کړه چې د ورته قضيو پاتې څلوېښت سلنه عاملين يا نه دي نيول شوي او يا يې هم د پيسو په بدل کې برائت حاصل کړی دی او په داسې حال کې ده چې شايد په هېواد کې د ښځو د وژنې او جنسي تېري نورې پېښې هم موجودې وي، خو له ثبت او تعقيب څخه پاتې دي. د ولسي جرګې د ښځو چارو د کميسيون غړې نصيبه عظيمي د بشري حقونو د خپلواک کميسيون خبرونه معتبره ګڼي او وايي چې د دې پلټنې پايلې هم د ښځو پر وړاندې د تاوتريخوالي د زياتېدو او هم د نه څېړلو په برخه کې د اندېښنې وړ دي. هغې هم د شمېرو له څرګندولو پرته ووېل چې د دوی جرګې ته د قربانيانو د کورنيو شکايت د ښځو پر وړاندې د تاوتريخوالي د دغو دوو ډولونو د زياتوالي څرګندونه کوي. د ښځو چارو وزارت د حقوقو رييسه فوزيه اميني هم وايي چې د دغه وزارت له خوا ثبت شوي شمېرې د تاوتريخوالي د دغو دوو ډولونو د زياتوالي څرګندونه کوي. د سرچينې د معلوماتو له مخې، د ۱۳۹۰ لمريز کال په لومړيو درېيو ربعو کې پرديي د ښځو د وژنې ۹۰ او د جنسي تېري له ۵۰ زياتې پېښې په مرکز او ولايتونو کې په داسې حال کې ورکړل شوي چې په تېرو کلونو کې دغه شمېره ډېره ښکته وه. هغې هم د تېر کال له درېيمې ربعې وروسته د ورته تاوتريخوالو شمېرې مشخصې نه کړې او وې ويل چې په ټوله کې په تېرو لسو کلونو کې د ښځو د وژنې ۵۲۴ او د جنسي تېري ۱۶۰ پېښې د ټول هېواد په کچه د دغه وزارت له خوا ثبت شوي [illegible]

ډولونه: وژنې او جنسي تېري زيات شوي دي. نوموړې وايي چې د ورته قضيو د څېړلو په برخه کې د تېر په پرتله په والي راغلی، خو د هغو ټوليو شمېر يې څرګند نه کړ چې تر اوسه پورې څېړل شوي دي. اداري فساد او د زورواکو لاسوهنه د ورته قضيو د نه څېړلو عمده علتونه او نه څېړنه يا د دغو جرمونو د ډېرېدو له مهمو عواملو څخه ګڼل کېږي. مېرمن سلطاني وايي: «دا چې ښځې په کورنۍ جابرسالارۍ کې وژل کېږي او يا پرې جنسي تېري کېږي، عمده علتونه يې دا دي چې د ورته پېښو له عاملينو او مجرمينو سره پرېکنده چلند نه دی شوی.» سرچينه وايي چې د بشري حقونو کميسيون، تېر کال د حکومتي چارواکو، د ورته تاوتريخوالي له قربانيانو او د مدني ټولنې له استازو سره ناستې درلودې او ګډونوالو د ورته کړنو د مجرمينو پر وړاندې د پرېکنده چلند له نه کېدو څخه شکايت کاوه. [illegible]

پېښې وکوي او خپل ځان خوښې کوي. سلطاني وايي چې ډېر ورته تاوتريخوالي په لرې پرتو سيمو کې رامنځته کېږي. هغه چې په ښېړ ډول د قانون حاکميت نشته. د هغې په وينا، کېدونکي د افغانستان د جزا په قانون کې شته ستونزې د دې ډول تاوتريخوالو د ډېرښت د عمده علت په توګه يادې کړې. نوموړې د اساسي قانون ۳۸۹ مې مادې ته په اشارې سره ووېل چې دغه ماده د «ناموسي وژنو» د ډېرېدو سبب شوې ده. په دې ماده کې راغلي: «هغه شخص، چې له خپل ناموس څخه د دفاع له امله خپله ښځه او يا يې هم له محارمو څخه يو څوک د زنا د تلبس په حالت او يا له يوه غير شخص سره په يوه بستره کې ووېني او سم له لاسه دواړه او يا هم يو له هغوی نه ووژني او يا يې ټپي کړي، د وژلو او ټپي کولو له جزا څخه معاف، خو تعزيرا حالت ته په پام په بند، چې له دوو کلونو څخه ډېر نه وي، محکومېږي.» سلطاني وايي «موږ وينو چې د افغانستان د جزا په قانون کې جنسي تېري مسکوت دی او هغه ته په عنف د پرغل «زور زياتي او زور» په نامه يادونه شوې، خو [illegible] له بده مرغه، په محکمو کې ځيني داسې قضيې لرو، چې د تېري جرمي وصف يې په زنا بدل کړی، خو مېرمن بايد ښکاره شي.» د افغانستان د بشري حقونو په خپلواک کميسيون کې د ښځو د حقونو څخه د ملاتړ د څانګې مسؤله زياتوي: «که چېرته يو کس خپله ښځه له بل چا سره په زنا ووينې او هغه ووژني، نو په دوه کاله بند محکومېږي، خو که چېرته يوه ښځه خپل خاوند له يوې ښځې سره په زنا ووينې او ويې وژني، نو تر ټولو په سختو مجازاتو محکومېږي. دا خپله په څرګند ډول يو تبعيض او د افغانستان په قوانينو کې له شته حقوقي ستونزو څخه يوه ده.» د سلطاني په وينا، د زنا د عمل سرته رسول يو جرمي عمل دی، د داسې قضيو څېړل د کورنيو د نارينه وو صلاحيت نه، بلکې د محکمې له صلاحيتونو څخه دی. نوموړې په قضيو کې د مشخصو کسانو لاسوهنه هم د ښځو د وژنې او جنسي تېري د زياتېدو له عواملو وګڼله. هغې زياته کړه: «اداري فساد، له نفوذ ناوړه استفاده، په دې معنا چې د ښځو د وژنې او جنسي تېري مرتکب کسان په يوه ډول له يوه قوماندان سره اړيکه لري، له يوه څارنوال او قاضي سره تړاو لري او جنسي هغه کسان، چې په ادارو کې کار کوي، په خپله د جنسي تېري مرتکبين دي، يا خپله مېرمن او يا يې هم خپله [illegible] دوی [illegible] چې له مجازاتو معاف دي، او چېت موقف لري او نه مجازات کېږي، نو په همدې اساس ډېر ښکاره او په جرئت سره کولای شي دغه کار تر سره کړي.» هغې د [illegible] اشخاصو د هويت د افشا کولو په اړه ووېل: «که چېرته د قضيې د محرميت په اړه ټينګه ورکړل شي، نو شايد د قربانۍ د ځان او يا هم کورنۍ امنيت په خطر کې [illegible]. موږ [illegible] د هغو تېريو کوونکو او وژونکو او ورسره تړلو [illegible] افشا کړو.» نوموړې وويل چې په هېواد کې پر ښځو د جنسي تېري او وژنې د ثبت شوو شمېرو ډېرښت، له يوې خوا حقونو څخه د خلکو د پوهاوي د کچې لوړوالی او د بشري حقونو په [illegible] د خلکو د پوهاوي لوړوالی، له بلې خوا د هغو ډولونو لوړوالی دي چې د تاوتريخوالي د ډېرېدو دليلونو څخه دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سپین غر زون د کرېکټ لوبډله د زونونو سیالیو ته پوره چمتوالی لري

سپین غر زون کرېکټ لوبډلې لوبغاړي وايي دوی پوره چمتوالی لري چې د زونونو ترمنځ د سیالیو اتلولي ترلاسه کړي. د سپین غر زون کرېکټ لوبډله چې په ننګرهار کې په تمرینونو بوخته وه، لوبغاړو او په ځانګړي ډول د لوبډلې کپتان حمید حسن وايي لوبډله یې په لوړ مورال سره د زونونو په سیالیو کې ګډون کوي او اتلولي به هم ترلاسه کوي. حمید حسن زیاتوي د نورو زونونو لوبډلې هم پیاوړې دي خو دی په خپلې لوبډلې باوري دی او تمه څرګندوي چې د زونونو سیالیو کې به په وخلیږي. تومورړي وویل دوی ته روزنه د باتجربه روزونکي اسد خان لخوا ورکول کېږي یادونې وړ ده په لومړیو کې د سپین غر زون لوبډلې کریم صادق مرستیال کپتان، افتاب عالم، شفق الله شفق، شبیر نوري، شوکت زمان، نسیم سرخرودي، باطن شاه او د خښځ زون پیاوړي ولایتي لوبغاړي شامل دي.

په لومړیو کې سپین غر زون د لوبډلې د جوړېدو په موخه خلوردېرش کسیزه لوبډله اعلان کړه چې په تمرینونو بوخته وه چې له تمرینونو وروسته یې اتلس غوره لوبغاړي غوره او اوس سیالیو لپاره پنځلس کسیزه لوبډله اعلان کړه. د سپین غر زون لوبډلې کپتان د ملي لوبډلې تېز بالر حمید حسن وايي دا لوبډله پوره چمتو ده چې په یادو سیالیو کې به خپلو سیالو لوبډلو سره سخته سیالي وکړي او لوبډلې لوبغاړي تمه څرګندوي چې یادو سیالیو اتلولي

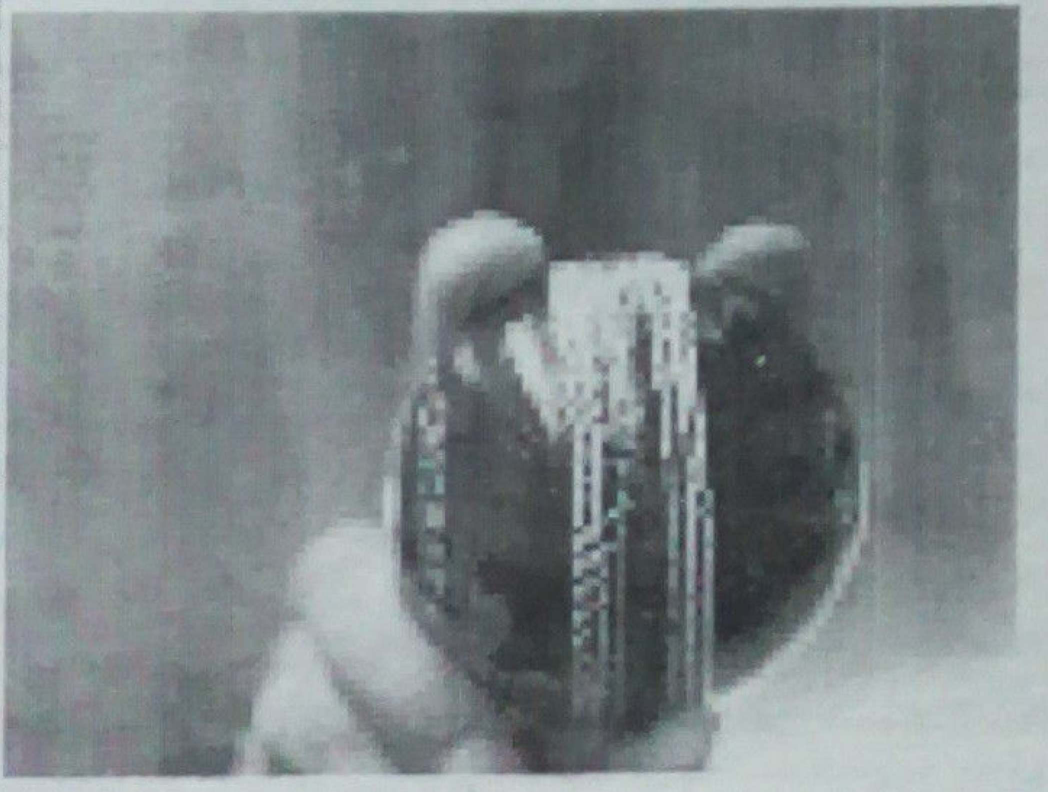

حوړولو ته خلوردېرش کسیزه لوبډله اعلان شوې وه خو اوس تري اتلس غوره لوبغاړي غوره شوي او د سیالیو لپاره په خوارلس کسیزه لوبډله اعلان کړي. سپین غر زون لوبډله کې د ملي لوبډلې لوبغاړي، حمیدحسن کپتان، په هم ترلاسه کوي یادونې وړ ده سپین غر زون لوبډلې نه پخواني لوبغاړي اسدالله لخوا روزنه ورکول کېږي دوی پوره لس ورځي تمرینات وکړل او حبل منځي شل اوربږي تمریني سیالي هم ترسره کړې دي

د اې سي سي د اتلانو د جام سیالیو پایلوبې ته هندوستان او انګلنډ ووتل

د کرېکټ د اتلانو جام سیالي (چیمپینز ټرافي) د کرېکټ د نړېوالې شورا (اې سي سي) لخوا په لاره اچول شوې چې له نړېوالو لوبو ورلډ کپ) څخه وروسته تر ټولو مشهورې او مهمې سیالۍ بلل کېږي له خلور کلن ځنډ وروسته کرېکټ کې د اتلانو جام سیالۍ (چیمپینز ټرافي) په انګلستان او ویلز کې روانې دي. د دغو سیالیو پایلوبې ته هندوستان او انګلستان ووتل دواړو لوبډلو د ګروپونو لوبې ګټلې او په پایلوبه کې سره مخامخ دي. انګلنډ نیمه پایلوبې ته ووت په انګلنډ انګلستان او ویلز کې د کرېکټ د اتلانو په سیالیو (چیمپینز ټرافي) کې انګلنډ او نیوزیلنډ په اې ګروپ کې سره مخامخ شول چې په نتیجه کې یې انګلنډ مقابلې لوبډلې ته په لسو منډو ماتې ورکړه. له نیوزیلنډ څخه د مسابقې ګټلو انګلنډ د دې سیالیو نیمه پایلوبې ته ورساوه. دا مسابقه، چې په کارډیف ښار کې وشوه، د باران د اورېدو له کبله ناوخته پیل شوه او د پنځوسو اوورونو په ځای هر ټیم ته ۲۴ اوورونه ورکړای شول. بچه نیوزیلنډ وګټله خو انګلنډ ته یې د لوبې بېټنګ کولو بلنه ورکړه. انګلنډ په ۲۳ اور او ۳ توپونو ۱۶۹ منډې جوړې کړې. نیوزیلنډ په ۲۳ اوورونو کې د نو لوبغاړو د سوځېدو په بدل کې ۱۵۹ منډې جوړې کړای شوې له دې سره انګلنډ نیمه پایلوبې ته ووت او له هندوستان سره به، چې یوځلي لوبې یې ګټلې پایلوبه کوي د کرېکټ دغه حورا مشهور جام به سږ کال د وروستي ځل لپاره ترسره شي. د دغو سیالیو لومړۍ لوبه تېره ورځ د هندوستان او سویلي افریقا د لوبډلو ترمنځ د ویلز په مرکز کارډیف [illegible]

کې ترسره شوه، چې هند، سویلي افریقا له ماتې ورکړه او دوه پوائنټونه یې وګټل دغه سیالۍ په لومړي ځل په ۱۹۹۸ کال کې پیل

هیوادنو او اتلولي سویلي افریقا وګټله ۲۰۰۰ کوربه توب د کینیا پرغاړه او اتلولي د نیوزیلنډ په برخه شوه ۲۰۰۲ دغه لوبې په سریلانکا کې

شوې د دغو لوبو د فارمټ له مخې به د اتلانو جام سیالۍ په دوو کلونو کې یو ځل تر سره کېدې. خو سږ کال دغه لوبې خلور کاله وروسته د وروستي ځل لپاره ترسره کېږي. د کرېکټ مینه وال ټاټي د چیمپینز ټرافي لوبو په ختمېدو ډېر خوښ نه وي، خو د کرېکټ د نړېوالې شورا په وینا چې د دغو سیالیو لپاره د بدیل په لټه کې دي

د اتلانو سرټي جام

د سرټي جام لپاره د کوربه توب امتیاز د انګلستان او ویلز په برخه دی. چې د نړېوال کرېکټ د لومړي کتار ۸ لوبډلې به کې د جام د ګټلو لپاره سره مخامخ دي. دغه لوبډلې په الف او ب ګروپونو کې سره وېشل شوې وي، چې په هر یوه ګروپ کې به خلور لوبډلې وي.

د اتلانو جام د تېرو سیالیو ګټونکي او کوربه هیوادونه

۱۹۹۸: د دغو لوبو کوربه د بنګله دېش [illegible]

ترسره شوې، او په پای کې هند او سریلانکا ګډ اتلان وټاکل شول ۲۰۰۲ کوربه انګلستان و خو د اتلولي جام د ویسټ انډیز لوبډلې یوړنه کې ۲۰۰۴ هندوستان د دغو لوبو کوربه و او اتلولي د استرالیا لوبډلې وګټله ۲۰۰۹ دغه لوبې په سویلي افریقا کې تر سره شوې او اتلولي یې د دویم ځل لپاره د استرالیا په برخه شوه. په الف ګروپ کې د استرالیا، انګلستان، سریلانکا او نیوزیلانډ لوبډلې سره مخامخ وې، چې انګلنډ ټولې لوبډلې ماتې کړې او پایلوبې ته یې ځان ورساوه او په ب ګروپ کې یاد د هندوستان، سویلي افریقا، پاکستان او ویسټ انډیز لوبډلې سره مخامخ وې، چې دا ټیا هندوستان ماتې کړې او پایلوبې ته یې مخه وکړه

د اتلانو جام سیالۍ په دوو پړاوونو کې ترسره شوې

په لومړي پړاو کې چې د ګروپ لوبو پړاو بلل کېږي هره لوبډله په خپل ګروپ کې له سیالې لوبډلې سره لوبه ترسره کړه.

ټولو لوبډلو نه په دغه پړاو کې درې لوبې تر سره کړې او د هرې لوبې د ګټلو لپاره دوې نمرې ټوائنټونه ټاکل شوي وو

د لومړي پړاو په پای کې نه هر ګروپ څخه د سر دوې لوبډلې نیمه پایلوبې ته لاره وموندله

په نیمه پایلوبو کې دالف ګروپ د سر لوبډله د ب ګروپ له دویمې لوبډلې، او د ب ګروپ د سر لوبډله د الف ګروپ له دویمې لوبډلې سره مخامخ وې.

له نیمه پایلوبو څخه دوې غوره لوبډلې هندوستان او انګلنډ پایلوبې ته ووتې او هغه به سره د اتلولۍ دګټلو لپاره سیالي وکړي

د اتلانو جام د سرېو لوبو مهال وېش:

لومړۍ لوبه (الف ګروپ) جون ۶، د پنجشنبې ورځ هندوستان او سویلي افریقا (هندوستان وګټله)

دوهمه لوبه (الف ګروپ) د جون ۷، د جمعې په ورځ پاکستان او ویسټ انډیز ترمنځ وه، چې ویسټ انډیز وګټله دریمه لوبه (ب ګروپ) جون ۸، د شنبې ورځ انګلستان او استرالیا ترمنځ وه، چې انګلستان وګټله خلورمه لوبه (ب ګروپ) د جون ۹، د یکشنبې ورځ نیوزیلانډ او سریلانکا ترمنځ وه، چې نوي زیلنډ وګټله پنځمه لوبه (الف ګروپ) جون ۱۰، دوشنبې ورځ پاکستان او سویلي افریقا ترمنځ وه، چې پاکستان په کې سخته ماتې وخوړه شپږمه لوبه (الف ګروپ) د جون ۱۱، سې شنبې ورځ هندوستان او ویسټ انډیز ترمنځ وه، چې هندوستان وګټله

اوومه لوبه (ب ګروپ) د جون ۱۲، چهارشنبې ورځ استرالیا او نیوزیلانډ ترمنځ وه، چې استرالیا وګټله اتمه لوبه (ب ګروپ) د جون ۱۳، پنجشنبې ورځ انګلستان او سریلانکا ترمنځ وه، چې انګلستان وګټله نهمه لوبه (الف ګروپ) د جون ۱۴، جمعې ورځ سویلي افریقا او ویسټ انډیز ترمنځ وه، چې سویلي افریقا وګټله لسمه لوبه (الف ګروپ) د جون ۱۵، شنبې ورځ هندوستان او پاکستان ترمنځ وه، چې هندوستان په اتو وکټو وګټله او پاکستان په دې لوبو کې یوه هم ونه

شوای ګټلی او له لوبو و ایستل شو یوولسمه لوبه (ب ګروپ) د جون ۱۶، یکشنبې ورځ انګلستان او نیوزیلانډ ترمنځ وه، چې دا هم انګلستان وګټله او نوي زیلنډ له لوبو ووت دولسمه لوبه (ب ګروپ) د جون ۱۷، دوشنبې ورځ استرالیا او سریلانکا ترمنځ وه، چې سریلانکا وګټله او استرالیا ته یې سخته ماتې ورکړه، که دا لوبه استرالیا ګټلې وای، نو نوي زیلنډ ته یا هم د بلې لوبې چانس و، خو استرالیا یې کې سخه ماتې وخوړه په دې لوبه کې لومړی سریلانکا منډو جوړولو ته ملا وتړله

او استرالیا ته یې د ۲۵۴ منډو هدف وټاکه خو استرالیا که څه هم ډېر مقاومت وکړ، خو لوبه یې سریلانکا ته د ۲۲ منډو په توپیر وبایلله اوس به د نړۍ د کرېکټ دوې پیاوړې لوبډلې د جام د یوړنه کولو لپاره سره سیالي کوي، دا لوبه به څوک وګټي ؟ انګلستان که هندوستان ؟ د دغو اتلانو جام به کومه وچه یوسي، اسیا که اروپا ؟ په ۲۰۰۲ کال کې دغه لوبې په سریلانکا کې ترسره شوې، او په پای کې هندوستان او سریلانکا ګډ اتلان وټاکل شول که څه هم په ۲۰۰۴ کال کې هم کوربه انګلستان و خو د اتلولي جام د ویسټ انډیز لوبډلې یوړنه کړ په دې توګه تر اوسه د دغو لوبو جام انګلستان نه دی یوړنه کړی، که څه هم دا دوهم ځل دی، چې د دغو لوبو کوربه توب کوي په مقابل کې هندوستان هم په ۲۰۰۶ هندوستان د دغو لوبو کوربه و او اتلولي د استرالیا لوبډلې وګټله، خو داسې اټکل کېږي، چې په هندوستان د نړۍ په کچه د کرېکټ پیاوړي لوبغاړي لري او شاید د اتلانو د کرېکټ دا جام هندوستان راوړي، خو د کرېکټ پر لوبو اعتبار څکه نه شي کېدای، چې تر پایه پورې یې د ګټلو یا بایللو شک او اندېښې وي

د کرېکټ د اتلانو د کپ له لوبو د پاکستان ملي لوبډله اوټ شوه

پاکستان د شنبې په ورځ د هند له ملي لوبډلې په اتو ویکټو لوبه بایلوده پاکستاني لوبډله په ۱۶۵ منډو اوټ شوه په خواب کې یې د باران له کبله اوورونو راټیټ شول او هند د دوو لوبغاړو له سوځېدو سره یاګلي هدف ته ځان ورساوه. تر محکې پاکستان په خپل ګروپ کې له ویسټ اینډیز او جنوبي افریقا لوبې بایللي وې. د هندوستان او پاکستان تر منځ دا لوبې په ملیونونو کسانو د تلویزیونونو پر مخ وکتلې او لوبغالي ته هم ډېر کسان ورغلي وو. د هندوستان او پاکستان تر منځ لوبې په تېره بیا په هندستان او پاکستان کې هر څوک، چې تلویزیون لري او یا ورته لاسرسی ولري نو ګوري یې. په تېره بیا د اتلانو د سیالیو لوبې، خو هر څوک باید ووښي، که څه هم د دغو دواړو هیوادونو تر منځ سیاسي او پوځي اړیکې ښې نه دي او لکه د افغانستان په څېر پر یولو سره ښځېږي لري، خو تر منځ یې د کرېکټ لوبې ډېرې کېږي، خو کله، چې په پاکستان کې د سریلانکا پر لوبډلې څو کاله وړاندې ډزې وشوې، نو د هندوستان او نړۍ لوبغاړي پاکستان ته نه ځي او اولمپیک او د کرېکټ د نړېوالې شورا له خوا پر لوبغاړو بندیز لګول شوی، چې پاکستان ته لاړ نه شي، په هر حال د هندوستان او پاکستان

تر منځ لوبې ډېرې مینه وال لري، په تېره بیا هندوان او پاکستانیان خو یې هره رسمي یا نارسمي لوبې ویني او هر لوري د خپلې لوبډلې د بریا لپاره په تمه وي، خو دا ځل پاکستان څکه په یولو لوبو کې ماتې وخوړه، چې د توپ وهنې یا بېټینګ لپاره یې څوک نه تر سترګو کېدل، داسې تبصرې یې روانې وې، چې د پاکستان هېڅ داسې لوبغاړی نشته، چې پر منځ وردېرې او منډې جوړې کړي، دغه راز د توپونو په بولو یا کېچ کولو کې هم پاکستان د نورو لوبډلو پر پرتله کمزوری و، یا په بل وینا د پاکستان د لوبډلې د کمزورۍ جوت اړخ د دغه ټیم بېټینګ دی، چې د اتلانو د جام لوبو په لړ کې یې یو ځل ۱۷۰، بل ځل ۱۶۷ او دریم ځل ۱۶۵ منډې وکړې د کرېکټ په لوبو کې چې ۲۵۰ منډې هم د داد وړ نه بسکاري تر ۲۰۰ لږ منډې د ډېرې کمزورۍ نښه ده. د کرېکټ د اتلانو په جام لوبو کې له بې ګروپه یا هندوستان د دریېو لوبو له ګټلو سره د خپل ګروپ په سر کې راغی او نیمه پای لوبې ته هم ووت. په هند پسې جنوبي افریقا او ویسټ اینډیز دواړو یوه یوه لوبه ګټلې، یوه یوه یې بایللې او یوه یوه یې مساوي کړې، خو د پاینټونو له مخې جنوبي افریقا تر ویسټ اینډیز مخکې شوه.

د عینو مېنې لوبډلې د کندهار د فوټبال اتلولي ترلاسه کړه

په کندهار کې د عینو مېنې فوټبال لوبډلې په پایلوبه کې د لوی احمدشاه بابا عالي لیسې فوټبال لوبډلې ته په ماتې ورکولو سره د کندهار د فوټبال اتلولي جام یوړنه کړ. د کندهار په کې د فوټبال لوبې مینه غښتلي کول او د کندهار لپاره د یوې قوي فوټبال لوبډلې ټاکنه وه. د یادو لوبو لپدلو ته په روزانه د کندهار په احمدشاهي لوبغالي کې ززګونه د فوټبال ننداړچیان راټول او دواړي

احمدشاهي لوبغالي کې د فوټبال دغه ټورنامېنټ یو نیم میاشت مخکې د ۱۴ الف لوبډلو ترمنځ پیل شوی و چې پایلوبه یې د احمدشاه بابا لیسې او عینو مېنې لوبډلو ترمنځ تر سره شوه. احمدشاه بابا لیسې فوټبال لوبډله ونه توانېده چې په لوبه کې له خپلې اتلولي دفاع وکړي او پایلوبه یې دوه د یوه ګول په مقابل کې د عینو مېنې خوانې لوبډلې ته وبایلله. د دغه ټورنامېنټ له جوړېدو څخه هدف د ځوانانو په منځ خواوې به یې په خپلو چکچکو او ولولو سره بدرګه کولې. د ځوانانو د تشویق او غوره فوټبال لوبډلې د ټاکې په موخه دغه ټورنامېنټ د کندهار اولمپیک آمریت په نوښت او د کندهار ولایت مقام او ښاروالۍ ریاست په تخنیکي او مالي کومک سره جوړ شوی و. تر پایلوبې وروسته د ټورنامېنټ پر غوره ټیم، لوبغاړو او مېلمنو تحایف او جوایز هم ووېشل شول او په دې توګه یې ته بنو کارکړدګیو څخه ستاینه وشوه

د فوټبال د نړۍ غوره ستوري میسي د مالیې په نه ورکولو تورن شو

د نړۍ د فوټبال یو له حورا تکړه لوبغاړو څخه لیونل میسي په اسپانیا کې په دې تورن شوی چې نږدې پنځه میلیونه ډالر یې د مالیې په توګه نه دي ورکړي. د ارجنټاین د ملي لوبډلې او د اسپانیا د بارسلونا کلب لوبغاړی لیونل میسي له مالیې وروسته د کال ۱۶ میلیونه یورو نخوا اخلي خو اوس پر ده او د ده پر پلار تور پورې شوی چې د اسپانیا حکومت ته یې تر خلورو میلیونو یورو ډېرې د مالیې په توګه نه دي ورکړي پر ۲۵ کلن میسي او د ده پر پلار دا تور دی چې د ۲۰۰۷ کال څخه تر ۲۰۰۹ کال پورې یې د مالیې په اسادو کې جعل کاري کړې ده. میسي دا څویم کال دی چې د نړۍ د کال غوره فوټبال لوبغاړی نومول کېږي. ده تر اوسه پر دغو تورونو څه نه دي ویلي خو د میسي په فیسبوک پاڼه کې وروسته دا ولیکل شول چې ده تل د مالیې اسناد او تورمې ډکې کړې او سپارلې دي. د

ده کالنی معاش دومره دی چې د نړۍ له حورا شتمنو لوبغاړو یې بولي خو ورځې وړاندې بارسلونا ته نږدې یوه څارنوال په محکمه کې د میسي پر ضد شکایت ثبت کړ ریپوټونه وايي چې که چیرې قاضیانو دا شکایت ومانه نو له هغه وروسته به پر میسي رسمي تور پورې کېږي پر میسي او پلار یې دا شک شوی چې د

حبل عکس د حپراوي د حقوقو لګښتونه یې له اسپانیا دباندې په یوراګوای او بېلز هیوادونو کې له شرکتونو سره ثبت کړي چې په دې توګه مالیه پرې ورنه کړي. د اسپانیا د یوه حبري اژانس له ریپوټ سره سم که پر میسي دا تورونه ثابت شول نو له حورا لوبې جریمې او ان شپږ کاله قید سره مخامخېدای شي

که پر میسي دا تورونه ثابت شول نو له حورا لوبې جریمې او ان شپږ کاله قید سره مخامخېدای شي

برازیل د کنفدرېشن کپ لومړۍ مسابقه وګټله

په برازیل کې د کنفدرېشن کپ په نوم د فوټبال د سیالیو په لومړۍ مسابقه کې کوربه هیواد برازیل جاپان ته درې پر صفر ماتې ورکړه. د جاپاني لوبغاړو روحیه هغه وخت مړاوې شوه چې برازیلي لوبغاړي (نیمار) د لوبې په دریمه دقیقه ګول وواهه. دوهم ګول هم په لومړۍ نیمایي کې ووهل شو خو په لومړۍ نیمایي وروسته جاپاني لوبغاړو په دوهمه نیمایي کې ښه لوبه وکړه، د ګول وهلو ډېرې هڅې یې وکړې. جاپانیان په خپلو هڅو کې په یوازې برياني نه شول بلکې د لوبې په وروستیو شېبو کې یې دریم ګول وخوړ. په دې لوبو کې د لومړي ځل لپاره له ټکنالوژۍ (لاین ټکنالوژي) څخه کار اخیستل کېږي. دا مسابقه په داسې حال کې کېږي چې برازیل راتلونکي کال د فوټبال د نړېوالو اتلولیو کوربه توب ته تیاری نیسي. د دغو سیالیو لپاره برازیل پر لوبغالو او د لګونو زره میلیونو میلمنو د پاڼي لپاره د میلیاني ډالرو پر جوړولو ډېرې پیسې لګولې او لا یې هم لګوي. خو یو شمېر برازیلیان د حکومت پر مصرفونو انتقاد کوي.

وایي چې د لوبغالو په ځای دې روغتونونه جوړ کړي. د جاپان او برازیل د مسابقې په وخت هم له لوبغالي دباندې زر تنه په مظاهره کې رابرخای شول چې خپل اعتراض څرګند کړي. د راتلونکي ۲۰۱۴ کال د جون له ۱۲ د جولای تر ۱۳ به د فوټبال نړېوال کپ سیالۍ په برازیل کې وشي. دا به دوهم ځل وي چې د فوټبال د نړېوال کپ سیالۍ په برازیل کې ترسره کېږي. لومړی وار په ۱۹۵۰ کال برازیل د فوټبال د نړېوال کپ کوربه و. همدارنګه په یاد کې ده چې په ۲۰۱۶ میلادي کال د برازیل ریو ډیو جنیرو ښار د المپیک کوربه شي.

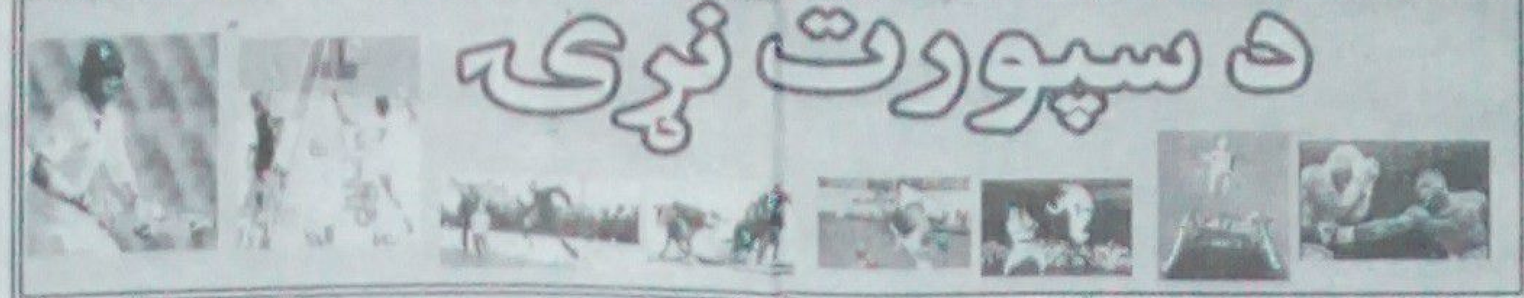

(c) ketabton.com: The Digital Library

Genycomastia

تعریف عبارت از نشونمای سلیم انساج ثدیه درنزد طبقه ذکور میباشد این مرض بصورت نادردر نزد اطفال نیز رخ میدهدوهمچنان میتواند بصورت یکطرفه ویادوطرفه واقع شود

Genycomastiaمیتواند از سبب عوامل مختلف از قبیل امراض میتابولیکی عوارض جانبی بعضی دواها کمبود طبیعی بعضی هورمون ها از قبیل تستترون ودراثر مصرف بیش از حد مواد پروتینی بوجود میآید این حادثه در75%واقعات بصورت خود به خودبدون تداوی بالخاصه از بین میرود

اعراض وعلایم اعراض این مرض عبارت ازموجودیت یک تورمTendernessاحساس سنگینی یک کتله درد ناک ویایک کتله بدون دردمیباشد این حادثه بعضی وقت ها الی چندین سال بدون اعراض بوده وهم چنان این حادثه به مرور زمان درصورتیکه بدون تداوی بماند به کانسر تحول می نماید

تشخیص مرض بخاطرتشخیص این مرض باید تمام امراض ثدیه بشمول ابسی ثدیه کانسرثدیه - Mastitia Chest wall lipomaسیست درموتیدی سیستcebacealهماتوم ثدیهchest wall fat necrosضروری میباشد معایناتی که بخاطر تشخیص این حادثه توصیه میگرددعبارتند ازالتراسوند Mamography-Needle aspiration biopsyکلیشه صدری واجرای معاینات کبدی وکلیوی بخاطرردمیتاستاز

جسامت کتله این حادثه ازنقطه نظر جسامت به چهار Gradeتقسیم میگردد

1 Gradeدرین کتگوری جسامت کتله(3-0)سانتی متربوده و skin Elevationموجود نمی باشد

2 Gradeدرین کتگوری جسامت کتله(3-6)سانتی متربوده و Skin Elevationموجود نمیباشد

3 Gradeدرین کتگوری جسامت کتله زیادتر از6سانتی متر بوده Skin Elevationموجود میباشد

4 Gradeدرین کتگوری جسامت کتله بسیار بزرگ بوده که به اساس معاینات فزیکی به اسانی تشخیص میگرددویکنوع تناظر صدری موجود میباشد

تداوی این حادثه سه نوع تداوی دارد تداوی طبی-تداوی جراحی- ورادیولوتراپی

1- تداوی طبی برای این مرض معمولاً برای یک سال توصیه میگردد که در ینصورت از دوا های ضد التهاب مازساحه وعدم استفاده از مواد پروتینی میباشد

2- برای تداوی جراحی مرض معمولاً ازدو پروسیجر ذیل استفاده میگردد

a-Sub cotaneus Mastectomy
b-Liposuction Assissted Mastectomy

3-درتداوی نوع رادیوتراپی معمولاً از دوا بنامTamoxifenاستفاده میگردد

اختلاطات تداوی مرض تشکل هماتوم انتان زخم-تشوش حسیت طرف-غیر متناظربودن یک طرف صدر-نکروزقسمت Areolaثدیه وتشکل یکنوع Pain ful scarمیباشد

ترینر متخصص جراحي رنځورمل
نسیمه اعظمي

نقش کاندم در وقایه از امراض زهروی جنسی وحمل

با انکه طفل یک تحفه خداوندی ونعمت بزرگ است اما تربیت وپرورش آن ،فراهم نمودن شرایط بهتر صحت،تعلیم وتربیه،رشدونموونفذی از مسئولیت های والدین می باشد در شرایط کنونی بر آمدن از عهده این مسئولیت ها به اقتصاد و حوصله مندی زیاد ضرورت دارد از طرف دیگر تولدات زیاد و پیهم باعث متضرر شدن صحت طفل ومادر نیز می گردد ازین لحاظ تطبیق پروگرام های حمایه طفل و مادر وپلان گذاری خانواده ،فاصله دادن بین ولادت ها ،برای یک فامیل که به صحت ، اقتصاد و آینده درخشان خود و کشور خود می اندیشد ، ضروری می باشد جهت بدست اوردن این مامول ذرایع و طریقه های متعدد موجود است که در اینجا تنها در مورد نقش کاندم در وقایه امراض جنسی و حمل ذکر می نمایم طریقه های مختلف جهت جلوگیری ازحمل وجود دارد ونتهااستفاده ازکاندم (به اصطلاح عامه پوش پایوقانه) برعلاوه جلوگیری ازحمل ازانتقال امراض جنسی نیزجلوگیری مینماید. درابتداء قرن هژدهم ازکاندم های استفاده میگردید که ازروده های حیوانات ساخته میشدند . کاندم های مدرن اکثراً ازجنس لاتکس (latex) یاراپراندواشخاصی که یارابرحساسیت دارندمیتوانندازپوش های پلاستیکی که از Polyurethaneساخته شده است استفاده نمایند،که رول آن دروقایه حمل وامراض جنسی باپوش های رابری یکسان میباشد. کاندم لاتکس برای جلوگیری ازحمل ووقایه مرض AIDS ودیگرامراض جنسی بسیارموثربوده،به شرط آن که ازآن بصورت درست ودوامدارااستفاده گردد. اکثراً امراض جنسی،امراضیکه ازطریق مقاربت جنسی انتقال مینمایند،شامل مرض HIV\AIDS ،گونوریا،سوزاک،،کلامیدیا،تریکوموناز، امرض ویروسی Papilloma HPV انسان،که منجربه سرطان عنق رحم نیزمیگردد،،سیفلیس وهیپاتیت میباشند نزدیک به یک میلیون امریکایی به HIV مبتلاگردیده اند.وقایه AIDS حالانظربه هروقت بسیارمهم میباشد،اکثراً انتقال HIV ازطریق مقاربت جنسی صورت گرفته وتخمیناً سالانه با 15 میلیون واقعات دیگرامراض جنسی همراه بوده وداشتن ستراتیژی جهت وقایه این امراض بسیارمهم است. استفاده از کاندم یگانه دلیل برای جلوگیری از AIDS نبوده بلکه جلوگیری از امراض دیگر جنسی یک دلیل مهم برای استفاده از کاندم می باشد. کاندم ازبسیاری امراض شما را محافظه نموده و در مقابل امراضی که توسط مقاربت جنسی انتقال می یابد بسیار مهم بوده به خاطری که اکثر این امراض باعث اختلاطات جدی می گردند ، ازعقامت تاامرگ ومیر ، وقایه AIDS بسیار مهم بوده به خاطریکه HIV/AIDS یک مرض تهدید کننده حیات بوده ومقاومت بدن شخص مریض را در مقابل امراض ساری پایین می آورد مطالعات لابراتواری نشان داده که کاندم لاتکس یک مانع موثر درمقابل HIV ودیگر امراض جنسی می باشد وقتیکه درهرمقاربت جنسی ازآن استفاده گردد، مخصوصاً نزدکسانیکه یک همبستر سالم ودیگری مصاب مرض باشد. مطالعات نشان داده که میزان پاره شدن کاندم درامریکا،2% بوده وعلت آن استفاده نادرست بوده نه کیفیت خراب کاندم استفاده از موادلشم کننده چرب، حرارت وروشنایی آفتاب باعث تضعیف وپاره شدن کاندم می گردد. کاندم تاریخ تیر شده زودپاره میگردد وهمچنان کاندم توسط دندان ها وناخن ها نیز پاره شده می تواند. کاندم را میتوان بصورت رایگان ازکلینیک های انجمن رهنمای خانواده بدست آورده ودردواخانه ها نیز به قیمت نازل قابل دریافت است

رنځوریار دوکتور روزا تقدیر ترینر
متخصص نسایی ولادی

باز هم آتش سوزی ده ها دکان را به کام خود برد

عوامل دقیق این نوع آتش سوزی ها باید روشن گردد وبرای جلوگیری آن تدابیر لازم گرفته شود فقط چند روز پیش خبری را مبنی برآتش سوزی ازیکی از تلویزیون های خصوصی شنیدم یک مارکیت تجارتی که اکثریت دوکان های آن لباس فروشی و سایر اموال تجارتی بود در لیسه مریم واقع خیرخانه مینه شهر کابل طعمه حریق گردید بقول شاهدان عینی هیچ دوکان این مارکیت سه منزله بدون خساره نمانده وده ها ملیون دالر به این دکانداران خساره رسیده است اگر به سال های گذشته نگاه کنیم حریق دکاکین یک مارکیت تجارتی در هرات ، حریق دکاکین یا مارکیت تجارتی قالین مزار شرف وبه همین ترتیب دکاکین مندوی کابل و حریق تعداد از شرکت های گاز در شرق شهرکابل و دکاکین شهرجلال آباد یکی پی دیگر باعث صدها ملیون دالر خسارات مالی گردیده وهمچنان تلفات جانی رانیز به جاگذاشته است وعلت آتش سوزی آن درهمان آغاز شارتی برق ، انفجار بالون گاز وغیره عنوان شده است ما نمی گوییم که این عوامل نمی تواند باعث آتش سوزی یا حریق گردد ولی این آتش سوزی ها میتواند عوامل دیگر نیز داشته باشد که به تحقیق بیشتر نیاز دارد. مسوولین امنیتی ما باید وقوع چنین حوادث ناگوار را جدی بگیرند و درزمینه تحقیقات وسیع وگسترده را انجام دهند ونتایج آن را با مردم شریک سازند تا مردم بدانند که علت این آتش سوزی ها که درحقیقت زمینه کشته شدن وزخمی شدن صد ها تن را مساعد ساخته وملیون ها دالرخساره را نیز به میان آورده است مردم در زمینه حق دسترسی به معلومات را دارند گرچه علت ودلیل پخته این نوع حادثات هنوز در پرده ابهام است ویا اینکه به یاد فراموشی سپرده شده است ولی میتوان از طریق تحقیقات دقیق سرنخ

این نوع حوادث را دریافت کرد ما از مردم میخواهیم تا درزمینه با مسولین پولیس ویا دیگر نهادهای مسول معلومات شانرا شریک سازند درپهلوی آن تعداد از همشهریان ما از دیر رسیدن اطفائیه نیز شکایت دارند وآنرا یک اداره کاملاً مسلکی نمی دانند به باور ما اگر علت وعوامل این نوع آتش سوزی های بزرگ ریشه یابی گردد تا حد ممکن میتواند در قسمت مصئون ساختن ساحات تجارتی کمک کند و خطرات را کم سازد و هم اتخاذ تدابیر لازم میتواند خطرات اینگونه آتش سوزیها را کاهش دهد

نیک محمد آزاد

د افغانستان وسله وال ځواکونه د ولس....

کاریوهان دا اندېښنه څرگندوي چې لا اوس هم زموږ وسله وال پوځ د مجهزو او مدرنو وسلو له کمښت سره مخامخ دي او دغه راز د افغانستان هوائي ځواکونه، جنگي مجهزې چورلکې جټ او ځارگرې الوتکې په خپل واک کې نه لري چې په هوائي برېدونو کې له ځنگه چې ښايي همغه شان کار ترې واخلي چې دغه کار يوه ټشه گټل کېږي که چېرته د افغانستان د وسله والو ځواکونو دغه تخنيکي تشه ډکه شي او زموږ وسله وال ځواکونه پرمختللې او مدرنې وسلې ترلاسه کړي، نو ښېر باور لرو چې د افغانستان وسله وال ځواکونه به په بشپړه توگه کې بو ډېر غښتلي او پياوړي ځواکونو. تکرار بايد ووېل شي چې افغانان پر خپلو دغو شتو وسلوالو ځواکونو باندې وياړي او د افغانستان د خاورې د بشپړتيا په دفاع او د سولې په ساتنه کې يې کتور بولي، ځکه د خپل پوځ ملاتړ کوي او هېڅکله يې يواځې نه پرېږدي

افغان اعلانات

اداره ملی حفاظت محیط زیست چهار عراده وسایط که دو عراده صرف مودل 1994/1993 جاپانی ودوعراده والگاه روسی مودل 2003 میباشد لیلام می نماید. اشخاص ادارات وشرکت هایی که خواهش اشتراک را درجلسه داوطلبی داشته باشند درخواست های خویش را به ریاست تهیه تدارکات وخدمات اداره ملی حفاظت محیط زیست واقع پروان دوم عقب پوهنتون کاردان بسپارند وخود شان به تاریخ 1392/4/4 ساعت 9 بجه قبل ازظهر به اداره ملی حفاظت محیط زیست حضور یابند وسایط متذکره را می توانند ملاحظه نمایند

◈◈◈◈

وزارت انرژی واب ازداخل بودجه خویش میخواهد کار پروژه
Chamkani Small Hydro Power project IFB No-MEW/009-92/ICB
را به داوطلبی میگذارد

شرکت های واجد شرایط موسسات دولتی وغیردولتی که خواهش قرارداد انرا داشته باشند به ریاست تهیه وتدارکات وزارت انرژی و اب واقع ساتوریم سرک دارالامان مراجعه شرطنامه را از مدیریت قراردادهای بین المللی اخذ نموده خود ویا نماینده با صلاحیت شان درساعت 10 قبل ازظهر ومورخ 20 جولای 2013 که مطابق 1392/4/29 میشود درمجلس افرگشائی طبق رهنمود شرطنامه شرکت نمایند تضمین طبق مقررات اخذ میگردد

◈◈◈◈

قوماندانی امنیه ولایت پروان نظر به هدایت مرکز ترمیم وکانکریت ریزی صحن مدیریت اطفائیه مربوطه وسایر ضرورت ان را عقد قرارداد مینماید شرکت های ساختمانی راجستر شده وموسسات که حداقل سه سال تجربه کاری داشته باشند وخواهش عقد قرارداد انرا داشته باشند درخواست های خویش را به مدیریت تهیه وتدارکات داخل قرارگاه قوماندانی امنیه ولایت پروان عقب بلاک مدیریت لوژستیک جوار طعامخانه جدید بسپارند وخود شان ازنشراعلان الی بیست ویک روز کاری که اخرین روز داوطلبی میباشد حاضر شوند شرطنامه ومشخصات را میتوانند ملاحظه نمایند تضمین اخذ میگردد

◈◈◈◈

ریاست دیوان مدنی محکمه حوزه سوم شهرکابل به اطلاع عوض علی ولد میرزا علی ساکن قسمت الف خوشحال مینه مربوط حوزه پنجم شهرکابل میرساند تاجهت دعوی حقوقی عبدالهاشم ولد عبدالنبی وکیل شرعی ورثه علم جان ازنشراعلان الی پانزده روز به ریاست دیوان مدنی محکمه حوزه سوم شهرکابل حاضر شود درغیران درغیاب وی فیصله صادر وانگاه حق شکایت را نخواهد داشت

◈◈◈◈

مدیریت اراضی ولسوالی سروبی موازی 520 مترمربع املاک دولت واقع شیرخان گخ را ماهانه مبلغ 2000 افغانی سالانه مبلغ 24000- افغانی برای مدت پنج سال با عصمت الله ولد نعمت الله به اجاره می دهد اشخاص وافرادی که خواهش مزایده انرا داشته باشند ازنشراعلان الی ده روز به مدیریت اراضی ولسوالی سروبی مراجعه نمایند

◈◈◈◈

مدیریت اراضی سروبی موازی 300 مترمربع املاک دولتی واقع کخ شیرخان را برای مدت پنج سال به اجاره می دهد اشخاصی که خواهش اجاره گرفتن انرا داشته باشند ازنشراعلان الی بیست ویک روز به مدیریت اراضی سروبی مراجعه نمایند

◈◈◈◈

شرکت وست لند جنرال تریدنگ به یک تن محاسب که دارای دوسال تجربه کاری وبه لسان انگلیسی وکمپیوتر بلدیت داشته باشد ضرورت دارد

علاقمندان کار میتوانند CV خویش را به ادرس کارته سه سرک 19 خانه نمبر 842 به ایمل bedel yahoo.com @Kabul ارسال نمایند ویه به شماره های ذیل 0796581526 ویا 0799320905 تماس حاصل نمائید

◈◈◈◈

شاروالی شهرچاریکار درنظر دارد که قسمت هایی از جاده های داخل شهر را مطابق نورم تخنیکی و فنی تنویر نماید بناً به اطلاع شرکت های راجستر شده داخلی که جواز معتبر داشته باشند رسانیده میشود تا درخواست های شانرا جهت اخذ افر به شاروالی شهرچاریکار تقدیم نمایند وخود شان ازنشراعلان الی بیست ویک روز غرض داوطلبی وافرگشایی به شاروالی شهر چاریکار نزد هیئت حاضر گردند شرطنامه را ملاحظه نموده تضمین اخذ میگردد

په شعر کې د موسیقي ...

جانبي، داخلي او معنوي موسيقي همغاړې شوي وي او طبيعي ده چې بود دريو په وړاندې کمزوري دي.

جانبي موسيقي:

لکه څنگه چې يې له نوم څخه په ډاگه کېږي، د شعر په يوه څنگ کې راځي. پښتو، فارسي او اردو شعرونه له عربي شعرونو څخه د جانبي موسيقي په برخه کې دغه يو امتياز لري چې پر قافيې سربېره رديف هم لري، رديف له قافيې وروسته راځي او تکرارېږي، تکرار په خپله موسيقي ده، خو چې د الفاظو په انتخاب کې څيرنه شوې وي، د همېش له پاره رديف داسې کلمې ټاکل کېږي چې اسانې او خوږې وي.

د قافيې موسيقي هغه مهال نوره هم پسې شرنگېدلې شي چې د مضمون په خدمت کې ودرېږي. د نورو او حرکتونو ترمنځ يې تشابه موجوده وي او له مضمون سره يې معنوي تړون غښتلی وي، خو د اورېدونکي او لوستوال زړه ته نږدې او عاطفي اړخ يې راوپاروي.

بېروني وايي: ((انساني نفس هر هغه شي ته لېوالتيا ښيي چې ترمنځ يې نظم او تناسب موجود وي او له هر هغه شي نه مخ اړوي چې مبتذل او شيندل شوي وي))

د عربي ژبې يو صوفي شاعر بوصيري په خپله مشهوره قصيده کې وايي:

فا الدر يزادد حسنا وهو منتظم
وليس ينقص قدرا غير منتظم

که مرغلرې امېل شي نو ښکلا يې زياتېږي، خو که خورې ورې پرتې وي نو بيا هم خپل ارزښت لري. او شعر په ارزښتونو خبرې نه کوي، شعر ارزښتونه، نه بلکې ښکلا جوړوي او ښکلا ته انساني نفس ډېر لېواله وي که کلمات خورې ورې مرغلرې فرض کړو، نو شعر يې هغه ورېښمين تار دي چې تنظيموي يې، او ترمنځ يې تناسب ساتي او دا هغه څه دي چې ښکلا زېږوي. او که د شعر د اجزاو ترمنځ اړيکه هر څومره منظمه او محکمه وي نو هغومره ورته لېوالتيا ډېرېږي، او

که د دې پر عکس وي نو لېوالتيا په کې کمېږي، قافيه د شعر په دغه نظم کې خورا مهمه ونډه لري، څکه چې په همدې باندې د هر بيت موسيقي وېده کېږي،او دا د بيت د موسيقي هغه وروستى اهنگ دي چې په زړه کې د بيا اورېدو تلوسه راژوندۍ کوي.

کاروان صاحب وايي:

راشه د رحمت بارانه ښار اخيستي اور دي
ژوند لکه د کلي د چينار اخيستي اور دي

تاسې په دغه بيت کې وگورئ چې د قافيې موسيقي تر نورو کليمو خوږه او شرنگېدلې ده، رديف يې ((اخيستي اور دي)) چې د رديف او قافيې ترمنځ قوي اړيکه رامنځته شوې ده، او بيا د نورو کليماتو او د قافيې ترمنځ اړيکه هم غښتلې ده،او دغه هنر يوازې د مخکښو او لوښتگرو شاعرانو پلوې کوي،په پورتني بيت کې دغه نظم او اړيکې په ښوليره توگه يوه خوندوره موسيقي رامنځ ته کړې ده.

داخلي موسيقي:

په شعر کې داخلي موسيقي د نورو په مواصفاتو او د ترکيبونو په اهنگين جوړښت پورې تړلې ده،که شاعر په مهارت سره دغه کليمات او ترکيبونه وکاروي، نو د لوستوال او اورېدونکي احساس ته کوزېږي او ژوره اغېزه پرې شيندي، داخلي موسيقي په لفظي ښکلا پورې تړاو پيدا کوي، خو په دې شرط چې د تکلف او تصنع نه خالي وي.

همدا لامل دي چې کله موږ يوه شعرې توته بلې ژبې ته ژباړو، نو هغه خوند او رنگ يې نه پاتې کېږي ځکه چې داخلي موسيقي نه ژباړل کېږي.

راځي چې دې بيت ته لږ تم شو:

گلاب،گلاب لېمې زانه په سرو وينو کې وړې
ميرات شي، خوانيمرگ شي، مړ شي

جنگه خوانيمرگه

په پورتني بيت کې لفظي او معنوي تکرار بيت ته يوه خانگړې موسيقي ورکړې ده، لفظي تکرار (گلاب،گلاب) او معنوي تکرار (ميرات شي، خوانيمرگ شي ، مړ شي خوانيمرگه) که دغه مفهوم موږ پرځای پرېږدو او لفظونه ورته بدل کړو، نو شعري خوند او ښکلا به د لاسه ورکړي

حمزه بابا وايي:

بو شو يې د شهرت و چې شوم پيش په پېښور
حمزه مې په خاموشه هډېرو کې لټوه

په پورتني بيت کې پر جناس سر بېره د تفشي توري (ش)،څلور ځله تکرار شوي چې په زړه پورې موسيقي يې زېږولې ده.

همدارنگه کاروان صاحب وايي:

هغه لښې، لښې بانه د اشنا نشته نشته
د مرگې ژرندې ومرې ډېر دې غنمرنگ خوړلي

په پورتني بيت کې تکرار ډېره خوږه موسيقي زېږولې ده.

راځئ چې د همدغه غزل مطلع ورسره پرتله کړو:

وطن د اور په سيند کې لامبي زلمي جنگ خوړلي
د کابل جان د نجونو مړي هم لهنگ خوړلي

تاسې که مطلع او دغه بيت له خان سره تکرار کړئ، درته به جوته شي چې له مطلع نه په بيت کې موسيقي شرنگېدلې ده او دغه موسيقي توله د معنى په خدمت کې ده، معنى او موسيقي سره غاړه غړي شوي دي او په زړه پورې ښکلا يې پنځولې ده.

که چېرته موږ د دغه بيت لفظونه بدل کړو او منځپانگه يې په ځای پرېږدو، دغه خوند او لذت نه راکوي، مثلا که ووايو:

هغه ښايسته اوږده بانه د اشنا نشته دي اوس
د مرگي ژرندي ومري ډېر دې غنمرنگ خوړلي

دلته موږ منځپانگه نه ښېر ورانه کړه، خو د تکرار لفظونه مو په نورو لفظونو واړول، يا په بله وينا، داخلي موسيقي مو رنگه کړه او مفهوم مو پر ځای پرېښود، خو اوس هغه خوند او شرنگ نه لري، نو يې له شکه موسيقي د شعر اساسي توکي دي، خو دا هر څه د شاعر په مهارت پورې تړاو لري چې دغه داخلي موسيقي څنگه ځنگ په ځنگ ږدي.

معنوي موسيقي:

ياده مو کړه چې د لفظي صنايعو په نتيجه کې خوږه موسيقي زېږي، نو په معنوي ښکلا کې معنوي موسيقي پرته ده او دا هم د شاعر په مهارت او د هنر په خواک پورې تړلې ده، حمزه بابا وايي:

وروځې، لېمې، زلفې بانه ښتانه
ځنگه يو ځای شول ښتانه، ښتانه

په پورته بيت کې د مراعات النظير صنعت کارول شوي دي په بديعي اصطلاح کې کله چې شاعر په خپل شعر کې داسې کلمې راوړي، چې ترمنځ يې تناسب او نږدې والى موجود وي، مراعات النظير يې بولي په پورتني بيت کې وروځې، لېمې، زلفې او بانه يو له بل سره تناسب او نږدې والي لري او يوه ځانگړې موسيقي يې جوړه کړې ده، چې معنوي موسيقي ورته وايي .

طباق او تضاد هم معنوي موسيقي رامنځ ته کوي، ديوې قوي کلمې راوړل د هغې ضد په ذهن کې معکوسوي او متنبي وايي د ضد ښکلا ضد څرگندوي، او دا د کلماتو منفي تناسب بو ډول دي، منفي ورته ځکه وايي چې په ذهن کې د يو شي له تصور سره د هغه ضد متصور کېږي ، د دوزخ په اورېدو د جنت کلمه په ذهن کې الخورېږي

حمزه بابا وايي:

ته راته سبا سبا کوه زه به بيگاه کړم
پرېږده چې لوزونه د د روغو دي رښتيا کړم

په پورتني بيت کې ((سبا)) او ((بيگاه)) دوه متضادې کلمې دي چې د يوې په اورېدلو بله په ذهن کې متصوره کېږي او همدغو کلمو موسيقي هم رامنځ ته کړې ده چې معنوي موسيقي يې بولي

يا هم د حمزه بابا په لاندې بيت کې د ايجابي او سلبي تضاد نمونه راوړو.

تا چې سبا وکه سبا نه راځي
راشي په هر چا خو په ما نه راځي

په لومړي بيت کې (تا چې سبا وکه) (سبا نه راځي) همدا رنگه د (راشي) او (نه راځي) ترمنځ تضاد موجود دي.

او همدغه تضاد خوږه او ځانگړې موسيقي رامنځ ته کړې ده دهمدغه غزل په مقطع کې وايي:

عشق دي لکه وخت اوسه حمزه په کې
تل وي په تگ بېرته په شا نه راځي

په پورتني بيت کې موسيقي ډېره خوندوره ده، ښځې داسې ده لکه رباب، منگى، او باجه چې سره همغاړې موسيقي رامنځ ته کړي، کټ مټ د سمندر څپو ته ورته موسيقي لري، چې کله پرې کښتی او يا هم لامبوزن تېرېږي، نو يو ډول خوند ترې اخلي .

په شعر کې موسيقي د شعر روح دي او هېڅکله هم کوم شعر له موسيقى څخه خالي نه وي، خو کله چې هم کوم شعر د موسيقى له نعمته بې برخې وي، بيا يې خوند او مزه له منځه ځي، که موږ او تاسې د الفت صيب شعرونه وگورو د معنا او يا هم د استاذ شپون په وينا له منځپانگې ښه مالامال دي، خو موسيقيت نه لري، نو ځکه يې له شعر نه نثر راباندې ښه لگېږي، د استاذ شپون صيب نثر هم د پېښوريانو په اصطلاح حد کوي، خو شعر يې بيا د نثر په پرتله خوندور ځکه نه دي چې موسيقيت يې کمزوري دي . د کاروان او درويش دراني په شعرونو کې ماته همدغه تويير ښکاري، دواړه د دې عصر د پښتو مخکښ شاعران او د يو لاس گوتې دي خو د شعري موسيقى په برخه کې يو له بل نه توپير لري او د همدغې موسيقى له لارې موږ يو له بله جلا کولي شو.

شرر سابې جلال اباد روغتون

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورځپاڼه
هیواد
HEWAD DAILY

د ۱۳۹۲ ل د غبرګولي ۲۹ مه د ۱۴۳۴ ق د شعبان المعظم ۱۰ مه د 19/6/2013

د بهرنیو اسعارو په مقابل کې د افغانۍ بیه

دکابل د شهزاده سرای د صرافانو د رییس د معلوماتو له مخې، پرون له غرمې مخکې دبهرنیو پیسو په مقابل کې دافغانۍ ارزښت په دې ډول و

یو امریکایي ډالر	پېرودل په 55/85 افغانیو	پلورل په 55/90 افغانیو
یو انګلیسي پونډ	پېرودل په 86/40 افغانیو	پلورل په 86/50 افغانیو
د اماراتو یو درهم	پېرودل په 15/10 افغانیو	پلورل په 15/15 افغانیو
یو یورو	پېرودل په 74/30 افغانیو	پلورل په 74/40 افغانیو
یو سعودي ریال	پېرودل په 14/80 افغانیو	پلورل په 14/85 افغانیو
زر هندي کلدارې	پېرودل په 980 افغانیو	پلورل په 990 افغانیو
زر پاکستاني کلدارې	پېرودل په 557 افغانیو	پلورل په 558 افغانیو
زر ایراني تومانه	پېرودل په 16/40 افغانیو	پلورل په 16/50 افغانیو

د هوا حالات

کابل	چهارشنبه	لمر	لوړه 30°C	ټیټه 16°C
	پنجشنبه	لمر	لوړه 34°C	ټیټه 17°C
کوټه	چهارشنبه	لمر	لوړه 34°C	ټیټه 18°C
	پنجشنبه	لمر	لوړه 36°C	ټیټه 20°C
پښور	چهارشنبه	لمر	لوړه 36°C	ټیټه 24°C
	پنجشنبه	لمر	لوړه 40°C	ټیټه 26°C

افغانستان د نړیوالو رسنیو په هنداره کې

په دوحه کې طالبانو ته د دفتر د پرانیستلو ملاتړ شوی دی

فارن پالیسي خپرونه لیکي: چې افغانستان، امریکا او د پاکستان حکومت د سولې د مذاکرو د بریالیتوب لپاره په دوحه کې د طالبانو د دفتر د پرانستلو ملاتړ کړی. یو شمېر کسان دا فکر کوي چې! که طالبان له وسله والې ډلې په قانوني سیاسي ډلې بدل شي دا به د افغانستان د سولې د بروسې لپاره لومړنی مهم ګام وي. خو تر اوسه د روغې جوړې لپاره هڅې یوازې په خبرو او شعارونو پورې محدودې پاتې شوې دي. د فارن پالیسي په لیکنه، داسې هیڅ شواهد نشته چې څرګنده کړي، د طالبانو رهبري د سولې د موافقې لپاره رضایت لري یا دې کار ته مجبوره ده. په عین وخت کې جمهور رئیس حامد کرزي چې غواړي نوم یې د سولې د پیګوونکي یوازې په هغه وخت کې بریالیتوب ته رسیدلای شي چې واقع بیانه اهداف ولري، ملي وحدت موجود وي او له حوصلې څخه کار واخیستل شي. وال ستریټ ژورنال لیکي جمهور رئیس حامد کرزي په پاکستان کې د وسله والو پر ضد د بې پیلوټه الوتکو له حملو سره شدید مخالفت څرګند کړ. په غیر مترقبه ډول د ولسمشر حامد کرزي دا څرګندونې داسې شکاره شوې چې د هغه له پخوانیو خبرو سره په ټکر کې دي چې! له امریکا یې غوښتنه کوله! په پاکستان کې د وسله والو د خالو د له منځه وړلو لپاره نور جدي اقدامات وکړي. وال ستریټ ژورنال د ولسمشر کرزي د مطبوعاتي دفتر د اعلامیې

په توګه ثبت شي. تر ۲۰۱۴ کال محکې چې د خدمت موده یې پای ته رسیږي هڅه کوي د سولې یوه موافقه ترلاسه شي فارن پالیسي وایي، وسله والو طالبانو هم تر یوه حده په اسلو کې د جوړجاړي له هڅو سره همکاري کړې، خو ولې دوانو هڅو تر اوسه هیڅ نتیجه نه ده ورکړې. له فارن پالیسي خپرونې د دې په ځواب کې وایي، له څه چې د دوحې پروسه د غیر واقعي توقعاتو ښکار شوه. د روغې جوړې لپاره داسې هڅې چې؛ هغه واضح اهداف او ستراتیژي ونه لري د کب نیولو تش چنګک ته ورته وي څکه تشو خبرو ته هڅول د ناکامۍ سبب ګرځي دا خبرې له مخې د پاکستان له خپو تقویه‌یدو سره د هغه د مرکې دا برخه چې «زه په پاکستان کې د بې پیلوټه الوتکو د حملو پلوی نه کوم زه یې مخالف یم» بیا خپره کړې ده. وال ستریټ ژورنال ورځپاڼه وایي چې امریکا د پاکستان په قبایلي او غرنیو سیمو کې د القاعده شبکې، د ترورستانو، د افغان او پاکستاني وسله والو پر ضد عملي کوي. د وال ستریټ په خوانه، سره له دې چې د امریکا په مشرۍ له تروریزم سره د مبارزې اوسنۍ ماموریت د راتلونکي کال په پای کې شپږي؛ خو امریکایې چارواکي وایي بیایې د تروریزم ضد دا عملیات دوام وکړي

د پوهنې او فواید عامې وزیران او د نورو...

د کندهار په ښار کې د استوګنې د یوه ښارګوټي، د لښکرګاه ښار ته څېرمه د پروت څنګله د استادي دیوال او د لښکرګاه د پخواني پله ترڅنګ د بوه بل پله پر جوړېدو او د پخواني پله پر بیا رغونې یې ټینګار وکړ. حامد کرزي د کندهار او هلمند ولایت د مشرانو د ستونزو او غوښتنو له اورېدو وروسته د پوهنې او فواید عامې وزارتونو وزیرانو او د نورو اړوندو ادارو چارواکو ته چې په غونډه کې حاضر وو، لارښوونه وکړه چې د هغوی ستونزې او غوښتنې په هر اړخیز ډول وڅېړي او د ځینو څېړنو ریوټ دې په راتلونکې غونډه کې چې د کندهار او هلمند یو شمېر مشران به هم په کې حاضر وي، وړاندې کړي. د هېواد جمهوررئیس په دغه کتنه کې د کندهار او هلمند ولایتونو مشرانو ته له پېوالو خواکونو څخه افغان ځواکونو ته د امنیتي فعالیتونو د هېری د انتقال، په قطر کې له طالبانو سره د مذاکرې لپاره د دفتر د پرانیستل کېدو او د سولې د بهیر په اړه معلومات ورکړل

په هغه فطري میرانې سره چې لوی خدای (ج)...

سره د هیواد د امنیت د ساتنې په لاره کې شهیدان شوي دي یادونه وکړم لوی خدای (ج) هغوی ته جنت او کورنیو ته یې جمیل صبر په برخه کړي. جمهوررییس د شهیدانو د کورنیو معلولینو او زیانمنو شویو کسانو د حالت ددایمي پوښتنې او څېړنو لپاره دیو غیردولتي ملي مرکز دجوړونو اعلام وکړ او له ټولو هیوادوالو او له ملي سوداګرو څخه یې وغوښتل چې له دغه ملي مرکز سره لازمې مرستې وکړي. حامد کرزي دې ته په اشارې سره چې په تېرو لسو کلونو کې دهیواد یو شمېر خوانان د طالبانو په نامه دیرشمو له خوا تېر ایستل شوي او په هیواد یې برید کوي ووېل هغه کسان چې په ناپوهۍ سره او نورو ته په خدمت کې خپل ژوند له لاسه ورکوي، افغان دي، مینه دي، خوسدې ماشومان او کورنۍ لري. دهغوی کورنیو ته د پاملرنې مراتب څرګندوم. جمهور رییس زیاته کړه زما هغه داده چې دطالبو مشران باید په دې پوه شي چې ددې خاورې خوانان دیرشمو دهدفونو لپاره استعمال نه کړي. نه دهوی په خاورې برید وکړي نه خپل ماشوم او خور وروڼي. نه د خپل ژوند برغند کړي او نه د خپلې خاورې نه زیان ورسوي. حامد کرزي دامنیتي مسولیتونو دلېږد د کمېسیون او په تېره بیا ددغه کمېسیون د رییس ډاکتر اشرف غني احمدزي

دهڅو او هڅو نه ا مننه ډمنې په ترڅ کې ووېل، په هغو ټولو سیمو کې چې امنیتي مسولیتونه افغان ځواکونو ته سپارل شوي، امنیت د پاملوړې وړ ښه والی پیدا کړی دی. ده زیاته کړه که چې زموږ خلک متوجه کوي چې دسیمو امنیت یې په حیله دخوی د امنیتي او دفاعي ځواکونو په غاړه دی، له هغوی سره همکاري کوي او دهغې ... ارتو او ټولنې یو لیسو په لیکو کې د افغانستان په ګوټ ګوټ کې دهڅکو ګډون زیات شوی دی حامد کرزي ډګوښتي په ولسوالۍ د تېرې په اړوند ووېل، دغه تېری وبسوده چې سر افغان

ملت په ټولو سختو ورځو کې دیو واحد بدن په توګه په سرښندنې سره د خپلې خاورې دفاع کوي او د خپلو مېړنیو بچیو وياړنې تود پرځای کوي د هیواد په ځینو سیمو کې د افغانستان له ښمنونکو ځواکونو سره د افغان ځوانو اونارمه او دملاتړ او پیوستون غږ پوخل بیا وښوده چې زموږ د ملت او د امنیتي ځواکونو ترمنځ زورپیوندونه شته جمهور رییس دیته په اشارې سره چې افغانستان له تروریزم سره د مبارزې په لاره کې په زرګونو ته قرباني ورکړې دي ووېل. دغه قرباني موږ ته ددې حق راکوي چې له نړیوالو ځواکونو او په سر کې یې له امریکا څخه وغواړو چې په افغانستان کې د سولې د تامینولو او د ترورستانو دپټځایونو دختمولو لپاره روښانه او اغېزمن سیاست غوره کړي حامد کرزي ووېل موږ په دې پوهېږو چې په افغانستان کې د تروریزم مسئله په سیمه کې جرړې لري په دې لاره کې افغانستان په دې ترڅ کې چې دطالبانو او د سولې د عالي شورا ترمنځ د سولې په خبرو پیلیدو زمینه برابره کړي او په رشتیني زړه یې نندې ټینګار کوي، له پاکستانه غواړي چې ترورېزم په له منځه وړلو کې له افغانستان سره همکاري وکړي دده څرګنده کړه چې له تروریزم سره ملاتړ، ترورستانو ته د پټځای تامینول او دبري سیاست د وسیلې په توګه له هغوی څخه کاراخستل دسوله پرګه ژوندانه دنړیوالو اصولو پرخلاف دي او به ګاونډیتوب ریښو لا

ندې کوي حامد کرزي بوخل بیادافغانستان له نړیوالو همکارانو څخه وغوښتل چې له سیمه ییزو واقعیتونو او له موجودو ګواښونو سره متناسب دافغانستان د امنیتي اودفاعي قوتونو سمبالولو ته پام وکړي ده ووېل موږ د افغانستان خلک ځان ... داوډمېډال ملاتړ اوبیاورلیاهاد دی او دا یوه بله نښانه ده چې افغانستانه په اوس وخت کې او نه په راتلونکي کې یوازې نه پرېږدي

ستراتیژیکي قراردادونه هغه وخت لاسلیک کړو چې زموږ له ملي ګټو سره سمون ولري حامد کرزي دهیواددوسله وال پوځ زړورو افرادو ته لارښوونه وکړه او وې ویل تاسو ته لارښوونه کوم چې په هغه فطري غوښتلي او میړاني سره چې لوی خدای (ج) ددې هیوادچیانو ته ورکړې ده د افغانستان د مقدس حریم دفاع وکړئ او ډېر لږ چې زموږ ملت په ټول زموږ دفاعي او امنیتي ځواکونو مدافع، ملاتړې او همکار پاتې شي. جمهور رییس دغه راز لارښوونه وکړه چې د جمهوري ریاست د ۲۷۸۲ کېږه حکم سره سم دهوایي پوځ د استفادې په باب عمل وکړي چې ملکي وکړي، له هوایي پوځ څخه په استفادې سره تلف نه شي دغلو دسازمان سرمنشي انډرس فوګ راسموس هم په دغومراسمو کې وینا وکړه او وې ویل، نن یوه ډېره مهمه ورځ ده جمهور رییس کرزي په دې باب ستاسو د اعلام له امله چې د افغانستان امنیتي ځواکونه د هیواد په ګوټ ګوټ کې د امنیت درهبري مسولیت په غاړه اخلي، منته کوم نن هغه ورځ ده چې افغان باید ورباندې وویاړي او زه هم وياړم چې ستاسو ترڅنګ یم ده زیاته کړه: له دې سره حوحت چې افغان ځواکونه د خپل هیواد په ګوټ ګوټ کې امنیتي مسولیتونه په غاړه اخلي زموږ دځواکونو اصلي هڅې څخه به له جګړې ماموریت څخه په ملاتړ ماموریت واوړي. انډرس راسموس زیاته کړه موږ له خپلو متحدینو سره یو لوی متفاوت پلان

امریکا له طالبانو سره د مخامخ خبرو اعلان وکړ

د امریکا د حکومت جګپوړي چارواکي په قطر کې د طالبانو لپاره د سیاسي دفتر پرانیستل د سولې پر لور یو لوی ګام بولي. طالبان په دوحه کې دفتر پرانیزي او له متحدو ایالاتو سره مخامخ خبرې اترې پیلوي -دغو خبرو یوه موضوع به د بندیانو تبادله وي، خو په لومړنیو اوونیو کې به داوړه غاړې یوازې داګوري چې د مقابل لوري اجنډا څه ده. خو امریکا د دغو خبرو لپاره خپل شرایط هم لري طالبان باید له القاعدې سره خپل ټول اړیکې پرې کړي، له زور زیاتي لاس واخلي او د ښځو او لږه کیو د حقونو په ګډون د افغانستان اساسي قانون ته درناوی ولري. د متحدو ایالاتو یوه چارواکي ووېل چې د سولې اصلي خبرې باید په خپله د افغانانو تر منځ وي. او دغه چارواکي احتیاط کاوه چې له حده ډېره خوشبیني څرګنده نه کړي. او وېې ووېل چې دا پریوې اوږدې لار لومړنی ګام دی همه زیاته کړه چې جګړې اکثراً د سولې په خبرو پایته رسیږي، خو هیڅ ضمانت نشته چې دا خبرې دې هرو مرو بریالۍ شي. خو داد ولسمشر اوباما دنې ژمنې د ترسره کېدو پر لور یو مهم او لوی ګام دی چې د امریکا جګړه به پای ته

طالبانو په دوحه کې خپل سیاسي دفتر پرانیست.

فدراسیون ژورنالیستان و خبرنګاران...

روز: آژانس خبررسانی فرحت، هفته نامه اینشارات، نهادملی زنان مبارز افغانستان، نشریه مبارز و هفته نامه سیرت میباشد. دراین محفل داکتر محمد هاشم عصمت اللهی استاد پوهنځی ژورنالیزم درین مورد گفت اساس ژورنالیزم را راستی و درستی تشکیل میدهد و اصول ژورنالیزم دروغ را نمی پذیرد. محقق فرزانه حبیبی مسوول بخش اکادمی علوم و فتانه گیلانی مسوول اجتماع زنان افغانستان نیز ایجاد این فدراسیون راگامی ارزشمند دانستند. همچنان رییس پوهنځی ژورنالیزم پوهنتون کابل، داکتر محمد هاشم عصمت اللهی، محقق فرزانه حبیبی و مهندی ثاقب رانه حیث سخنګویان فدراسیون معرفی کرده گفت که رهبری این فدراسیون به شکل شورا، مشوره و تفاهم پیش برده میشود وی ازسایر نهادها نیز دعوت کرد که عضویت فدراسیون ژورنالیستان افغانستان راحاصل نمایند.

د فکري مالکیتونو د حقوقو د روزنې ورکشاپ پای ته ورسېد

وکړې سید مصدق خلیلي زیاته کړه په افغانستان کې د فرهنګي برخې فعالین له زیاتو ستونزو سره مخامخ دي څینې استفاده غوښتونکي کسان په قلب سره د هنرمندانو اثار په خپل نامه خپروي چې دا د قانون پرخلاف عمل دی او باید دکاپي رایټ په قانون کې لازم تعدیلونه رامنځته شي چې، دغیرقانوني عمل مخه ونیول شي دغه ورکشاپ چې دامریکا دیومختلفي اداري په مالي مرسته او د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت په همکارۍ دري ورځې مخکې پیل شوی و پرون پای ته ورسېد په پای کې د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت دفرهنګي معین له خوا ښوګډونوالو په برخه والو تصدیق لیکونه ووېشل شول

د شلو تنو مدني او فعالي کارکوونکو ته د فکري مالکیتونو د حقوقو د روزنې دورکشاپ تصدیق لیکونه پرون ووېشل شول. دغو کارکوونکو تدریو ورځو لپاره په دې ورکشاپ کې د فکري مالکیتونو په برخه کې زده کړې کړې دي. د باختر اژانس د خبر له مخې، په هغې غونډه کې چې ته همدې اړه د اطلاعاتو او فرهنګ په وزارت کې جوړه شوې وه د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت فرهنګي معین سید مصدق خلیلي د فکري مالکیتونو او د هغه معیاري قانون دارتیا په باب چې وکولی شي د فکري مالکیتونو د حقوقو دفاع وکړي، خبرې

موږ د قطر دفتر منو، خو ټول لوري دې...

ګران دی زموږ دانديښنې دليل بهرنی لاسونه دي او زموږ د احتياط لوری هم له همدې پلوه ده جمهور رييس زياته کړه موږ د قطر دفتر منو، خو د احتياط ټول لوري دې دافغانستان ملي ګټې په پام کې ونيسي، پرمخ خو دسولې دعالي شورا هيئت به قطر ته لاړ شي او له طالبانو سره به خبرې وکړي او هيله لرو چې طالبان هم دا درک ولري چې دغه بهير به خپله دهغوی خاورې ته وليږدول شي او په افغانستان کې سوله ټينګه شي حامدکرزي دخپلو خبرو په دوام ووېل دسولې دعالي شورا دفتر الحمدلله په افغانستان کې او له افغان طالبانو سره د سولې دخبرو لپاره زموږ هيله داده چې په حيله زموږ په هيواد کې وي موږ له افغانستان څخه بهر دسولې دخبرو غوښتنه نه ده کړې، خو په دې دليل چې خپلو بهرنيو هيوادونو د طالبانو لپاره د قطر د دفتر د جوړولو هيله لرله د سولې عالي شورا سره د خبرو لپاره مو دسولې دخبرو په ګډه هڅه وسلي

بهرنۍ لنډې خبرونه

د جي ۸ هیوادونه د سوریې په اړه هوکړې ته ونه رسېدل

چې د آزاد تجارت په اړه د یوه تړون په ترڅ کې ۸۰۰ میلیونه ډالره د کار په برخه کې هوسایني رامنځ ته کړي. په دې اړه په خبري د جولای په میاشت کې په واشنګټن کې وشي. په دې کار سره به د یورو زون اقتصادي او د اسعارو ټولنې لا پسې قوي شي. جاپان او امریکا باید تر هر چارټ په ډوالمداره توګه د کورنۍ بودجې وضعیت ښه کړي. د روسیې ولسمشر ولادیمیر پوتین د امریکا، فرانسې، او د برېټانیا هیوادونو هغه وړاندیز په واضح ډول رد کړ چې روسیه دې د سوریې سیاسي او پوځي ملاتړ نه کوي. امریکا غواړي چې د سوریې پر هوایي قلمرو بندیز ولګول شي، خو سکو ویلي چې په دې برخه کې به د امنیت شورا هره پریکړه ویټو کړي.

جي اټه د سوریې په اړه ګډه دریځ ته ونه رسېدلې. اوو مخکښو صنعتي هیوادونو او روسیې د جي اټه په سرمشریزه کې چې په شمالي آیرلنډ کې تر سره شوه د سوریې د سیاست په اړه ګډ دریځ ته نه دې رسېدلي. د امریکا د ولسمشر بارک اوباما او د روسیې د ولسمشر ولادیمیر پوتین تر منځ لیدو کتو هم په دغه حالت کې کوم بدلون نه دی رامنځ ته کړی. په اقتصادي سیاست کې ګډونه د لاس ته راوړنې دي. اروپایي ټولنه او امریکا غواړي

بارک اوباما برلین ته په رسمي سفر لاړ

د امریکا ولسمشر بارک اوباما پرون د برلین له په رسمي سفر لاړ. په دغه سفر کې له بارک اوباما سره د هغه مېرمن او دواړې لوڼې ملې دي. په پام کې ده چې هغه به نن د جرمني له صدراعظمې انګلا مېرکل سره ووینې. د براندن بورګر په دروازه کې به بارک اوباما یوه بیانیه هم ورکړي. پر دې سربېره به هغه د جرمني له ولسمشر یوآخیم ګاوک او صدراعظمي ته د سوسیال دموکراتانو SPD د ګوند کاندید پیر شټاین بروک سره هم ووینې. بارک اوباما په ۲۰۰۸م کال کې هغه وخت برلین ته سفر کړی و، چې د امریکا ولسمشرۍ ته کاندید و په برلین کې سخت امنیتي تدابیر نیول شوي دي. د بارک اوباما د الوتکې د پرواز پر وخت هوایي قلمرو وتړل شو او یو شمېر سړکونه په موقتي توګه بند شول

روحاني د یورانیمو بډاینه نه بندوو

ترکې پر ایران لګېدلي بندیزونه عادلانه نه دي. د ایران ولسمشر محمود واک لري او د پالیسي ټولو مهمو پرېکړو د دغه هیواد مذهبي مشر ایت الله علي خامنه اي کوي. لوموړې ټینګار وکړ، چې د یورانیمو بډاینې درولو مخالفت به وکړي، چې د ایران او لوېدیځ تر منځ د اړیکو په وړاندې خنډ دي. تېره میاشت د ملګرو ملتو د اټومي انرژۍ اداري مسوولینو ویلي و، چې ایران د نطنز په اټومي کارخانې کې سلګونه نوي ستري فیوجونه ځای پر ځای کړي دي. د ایران نوي ټاکل شوي ولسمشر حسن روحاني له ټاکنو وروسته لومړۍ خبري غونډې ته وینا کې ووېل، چې هیواد یې چمتو دی، د خپل اټومي پروګرام په باب ډېر شفافیت څرګند کړي. خو وایي د یورانیم بډاینه به بنده نه کړي. د لوموړې په وینا دې

کامیرون: له مالیو نه ورکولو سره باید مبارزه وشي

د برتانیا لومړي وزیر ډیوډ کامیرون په شمالي ایرلنډ کې د جي اته هیوادونو د سرمشریزې په دوېمه غونډه کې ټینګار کړی چې نړیوال باید د مالیو نه ورکولو سره د مقابلې لپاره ګامونه واخلي. د غونډې ګډونوال مشران به دغه راز د ملي نېشنل یا خو هیوادونو ګډو شرکتونو او هم د شتمنو کسانو له خوا د مالیو پر لارو چارو غور وکړي. سوداګریز موضوعات به د دوی د خبرو یوه بله برخه وي. وړاندې د دوشنبې په ورځ اعلان شوی چې ملې د اروپایې ټولنې او امریکا تر منځ به د دوه اړخیزو سوداګریزو تړونونو په اړه خبرې پیل شي. د دغې غونډې لپاره، چې معمولاً له پراخو اعتراضي مظاهرو سره ملې وي، شمالي ایرلنډ کې کلک امنیتي تدبیرونه شوي دي. د غونډې ځای شاوخوا ۶ کیلومتره سیمه په ۳ متر لوړ اوسپنیز تار پوښل شوې او نږدې اته زره سرتیري د امنیت ساتلو لپاره ګومارل شوي دي.

په برازیل کې لسګونه زره کسان سړکونو ته وتلي

برازیلیا کې خلک له امنیتي ځواکونو واوښتل او د دغه هیواد د ملي اسمبلی ودانۍ چت ته وختل. د احتجاج دغه لړۍ د تېرو ۲۰ کلونو په اوږدو کې تر ټولو لویه بلل کېږي. د چارواکو په وینا د احتجاج لړۍ له هغه وروسته پیل شوه، چې د رواني جوړو میشتې په دوېمه ستونزو ښار کې د ښاري بسونو کرایه زیاته شوه. په دغه هیواد کې، چې زر به د نړیوال جام او اولمپیک لوبو کوربه توب وکړي، ډېر کسان شکایت کوي، چې د روغتیا او پوهنې پرځای ډېرې پیسې دې تر کې ضایع شوي دي. د ۲۰۱۳ کال د نړیوال جام سیالیو د لګښتونو او ترانسپورټ کرایو لوړوالي په باب، د ریوډوژنیرو له خپرېدو وروسته د احتجاجونو تر څپې لاندې دوه لکه کسان د برازیل د لویو ښارونو سړکونو ته وتلي. تر ټولو لویه احتجاجي غونډه په ریو ښې جنیرو کې وه، چې نږدې یو لک کسانو په یوه سوله ییز لاریون کې برخه واخیسته پلازمېنه

له بهرنیو منابعو څخه

Dr: shamsulhaq Aryanfar, Head of Govt. Dailies

Editor –in-chief: Ahmad Zalmai (Shahbaz)
0700678578

Deputy: Shah Wali "Qarar"

د ورځپاڼې د وېش څانګه
۰۲۰۲۳۰۰۳۳۸ ۰۷۰۷۹۶۰۱۷۱

چاپځای: د آزادۍ مطبعه

hewad1948@yahoo.com

کرونکي پاڼه
سید یوسف "شرعي"
محمد صادق قلندري
میر محمدي عزیزي
قسیم "آبرون"

د ورځپاڼو رئیس ډاکتر شمس الحق آریان فر ۰۷۹۹۳۲۵۸۵۰
رئیس او مسوول مدیر احمد زلمی شهباز ۰۷۰۰۰۷۸۵۷۸ ۰۲۰۲۳۰۲۹۳۰
مرستیال شاولي قرار ۰۷۹۹۳۱۶۵۰۶ ۰۲۰۲۳۰۲۱۲۹
سرپرست مسوول سکرتر شیرمحمد نظري ۰۷۷۲۰۳۴۷۱۵
دیزاین احمدشاه سخي ۰۷۹۹۵۶۶۲۸۵
برېښنالیک

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library